

आम्ही अर्थातच नाही म्हटले. श्रीच्या स्फुरणामुळेच ते आम्हास म्हणाले की, आजकालच्या संस्थानच्या नियमानुसार ही शाल अर्पण करता येणार नाही, पण आम्ही अर्पण करतो व ती तुम्ही परत न्या, कारण शाल आम्हाला ठेवता येणार नाही. आम्ही श्रीच्या किमयेने अगदी भारावून गेलो, कारण ती शाल आम्हाला आमच्या मनाप्रमाणे “प्रसादरूपाने” परत मिळाली होती.

दुसरा अनुभव असा की, श्री शिरडीस सत्यनारायणपूजा करावी, असा आमचा निर्णय पूर्वीपासूनच होता, पण दुसरे दिवशी उशीरा उठल्यामुळे आम्ही तिकिटासाठी सुमारे ७.३० ला रांगेत उभे राहिलो. अर्थातच तिकिट मिळणार नाही, अशी भीती पण वाटत होती. शिरडी क्षेत्राची वारी करणाऱ्यांस माहीतच आहे की, रुद्राभिषेक व श्री सत्यनारायण तिकिटाकरिता केव्हापासून रांग लागते ते. आम्ही विचार करीत होतो की, जर तिकिट मिळाले नाही, तर मनातील इच्छा अपूर्ण राहील कारण दुसरे दिवशी आमचा परतण्याचा बेत होता. पण श्री साईच्या दरबारी आलेल्याला ते मनातील इच्छा पूर्ण झाल्याशिवाय परत कसे पाठवतील! आम्हांला सत्यनारायणाकरिता तिकिट मिळाले व लगेच श्री सत्यनारायणाची तिकिटे संपर्ली, असा बोर्ड लावण्यात आला. पुन्हा एकदा आम्ही श्रीच्या कृपाशीर्वादाने भारावून गेलो.

तिसरा अनुभव असा की, आमची श्री साईप्रसादगृहामध्ये जेवण्याची फार इच्छा होती. पण शेवटचे तिकिट मिळाले असल्याने पुजेच्या नम्बर तर दुपारी १ ते २ या वेळेच्या होता व प्रसादगृह तर १.३० ला बंद होणार होते. आम्हांला वाटले की यावेळेस आम्हाला प्रसादाचे भाग्य लाभणार नाही. पण श्री साईची किमया पहा. मी व सौ. १२ चे सुमारास असेच पूजा कशी होते, हे पहावयास वर गेलो असता, आम्हांला पुजेला बसा म्हणण्यात आले, कारण त्यावेळचे तिकिट घेतलेले एक गृहस्थ वेळेस हजर नक्ते. अर्थातच श्री साईनी आम्हांकरवी श्री सत्यनारायण पूजा वेळेस करवून प्रसाद सेवन करण्याची संधी दिली. एका पाठोपाठ एक असे आम्हास त्यावेळेस आलेल्या अनुभवांनी आम्ही भारावून गेलो व नकळतच आम्ही श्रीच्या चरणी नतमस्तक झालो.

शरण मज आला...

— सौ. सोनीया अग्रवाल
नवापूर, धुळे.

माझ्या लहान मुलाला तो ११ महिन्याचा असताना 'डायरिया' झाला. तेह्या त्याला धुळे येथे नेण्यात आले. काही केल्या उलट्या, जुलाब थांबेनात. आमच्या तोंडचे पाणी पळाले. श्री साईबाबांचा धावा सुरु केला. बाबांचे पुढे धरणे धरले. मुलाला सतत बाबांची उदी लावत राहिले. साईनामाचा जप सुरु केला. मनापासून बाबांची प्रार्थना केली, बाबा! तुम्हीच तारणार आहात. मुलाला लवकर बरे करा. एके दिवशी मुलाची प्रकृती पहिल्यापेक्षा गंभीर झाली. थोड्या थोड्या वेळात बाबांची उदी त्यांच्या तोंडात टाकत राहिले आणि बाबांवर विश्वास टाकला. बाबांनी हाकेला ओ दिली. ६ व्या दिवशी मुलाच्या प्रकृतीस थोडा आराम होत गेला. बाबांच्या कृपेने सर्व ठीक झाले.

साईकृपा

— श्री. विवेक नारायण ठाकूर
माहिम, मुंबई.

आज मी जे काही लिहायला जिवंत आहे तो बाबांच्या कृपेने.

मी तसं बघायला गेलो तर विज्ञान विषयाचा विद्यार्थी होतो. देवाबद्दल एवढी आत्मियता वाटत नव्हती. निसर्गात घडणाऱ्या प्रत्येक घटनांची शास्त्रीय कारणे लावून मी माझ्या मनाचे शंका निरसन करीत असे. त्यामुळे माझ्याकडे भगवंताबद्दल म्हणावी तशी श्रद्धा नव्हती. नंतर मला बाबांचे अत्यंत ज्वलंत अनुभव आले की, आता माझे सर्व जीवन हे साईभय झालेले आहे.

माझे बी.एस.सी.चे तृतीय वर्ष होते. माझा अभ्यास व्यवस्थित झालेला होता. पेपर चांगलेच गेले होते. परीक्षेचा निकाल लागायच्या अगोदर मला एका कंपनीमध्ये सुपरवायझरची नोकरी लागली होती. परंतु नियतीच्या मनात काय होते कोण जाणे! मी परीक्षेमध्ये नापास झालो. परीक्षेचा निकाल लागल्यानंतर पंधरा दिवसांनी अशी घटना घडली की, माझे जीवन उध्वस्त झाले. तो दिवस मंगळवार होता. माझी प्रकृती जरा बरी नव्हती म्हणून मी भावाला पाय चेपायला सांगितले. त्यानंतर मी कॉटवर पडून होतो आणि अचानक माझा घसा एकाएकी दुखू लागला. घशाला खाताना त्रास होत नव्हता, पण वेदना सहन होत नव्हत्या. घसा एकदम

दाबल्यासारखे होई. नाक व कपाळवर दाब पडे. आजारपण कमी लायची विन्हे काही दिसत नव्हती. चार पावळं चालणं जमत नव्हतं. अँलोपथिक, होमीओपथिक, आयुर्वेदीक डॉक्टर झाले, पण फरक काही पडत नव्हता. तरीही माझे मन साईकडे ओढ घेत नव्हते. मी ज्योतिषाकडं बघितलं. त्यांनी ग्रहमान शांत करायला सांगितले. त्याप्रमाणे विधी केले, पण फरक पडला नाही. आता तर मी फार हताश झालेलो. मी देवाकडे मागणं घातलं की, बाबा एक तर मला बरा तरी कर, नाहीतर मरण तरी दे. मी जगण्याची आशाच सोडली होती. वडिलांची कंपनी बंद पडलेली होती. त्या आजारपणात माझ्यासाठी जवळजवळ पंधरा हजार रुपये खंच झाले. त्या काळात माझ्या वडिलांनी मला फुलासारखे जपले. ज्या वयात मी मदत करायची, त्यावेळी मी घराला कर्जबाजारी करू लागलो होतो. त्यामुळे मला माझे जीवन तुच्छ वाढू लागले. मी आता भगवंताला पूर्णपणे शरण गेलो होतो. मी असाच सकाळी वैतागून बाहेर पडलो तो सरळ बहिणीच्या घरी गेलो. माझी बहिण माटुंग्याला जरीवाला चाळीत राहते. बहिणीने मला त्यांच्या वाडीतील एका साईभक्ताकडे नेले. त्यांना तिथे सर्व बाबा म्हणून हाक मारतात. घरात एक प्रकारची प्रसन्नता वाटत होती. बाबांची तेजस्वी मूर्ती होती. पंधरा ते वीस लोक त्यांच्याकडे आपली गान्हाणी घेऊन आले होते. त्यांनी मला जवळ बोलावले. मी त्यांना व्यवस्थित आजारपणाबद्दल सांगितले. त्यांनी मला बाबांचे नाव घेऊन विभूती दिली. मी तेहापर्यंत देवळात गेलेलो, देवाला पाया पडलेलो, परंतु साईबाबांना कधी पाया पडलो नव्हतो. त्या घरात बाबांचा फोटो होता. एका ठिकाणी लिहिलेलं होतं “सबका मालीक एक है।”

मी वडिलांबरोबर घरी गेलो. ती विभूती घसा जिथे दाबला जात होता, तिथे लावली व सांगितल्याप्रमाणे उतारा केला. असेच तीन ते चार दिवस गेल्यावर असा काही चमत्कार घडला की, माझा घसा दुखायचा बंद झाला. जो आजार डॉक्टरी उपायाने बरा होत नव्हता, तो विभूतीने बरा झाला. मी बाबांच्या कृपेने आजारातून बरा झालो.

बाबांची भक्ती करताना श्रद्धा हवी, त्याचबरोबर सबुरीसुद्धा पाहिजे.

मी नंतर बहिणीबरोबर शिरडीला गेलो व बाबांना गान्हाणे घातले की, बाबा मी ह्या परीक्षेला बस्तोय, अडचणी दूर कर व यश दे. बाबांच्या कृपेने फारशी त्यारी नस्तानाही मी चांगल्या मार्कानी पास झालो.

साईबाबांनी वाचविले

श्री. विनोद कोटावार
आदिलाबाद, आंध्रप्रदेश.

मी दि. १० डिसेंबर १९८६ ला बाबांच्या दर्शनासाठी आदिलाबादहून रेल्वेने सकाळी निघालो. सोबत माझा मित्र व एक कॉन्ट्रॅक्टर पण होते. रात्रौ १२ वा. शिडीस पोहोचलो. दर्शन झाले नाही. सकाळी म्हणजे ११ डिसेंबरला अभिषेक केला. ज्यावेळी मी श्री. बाबांना फुलांचा हार घालून नमस्कार करण्यास वाकलो, त्यावेळी एकदम माझ्या उजव्या डोक्यास बाबांचा उजवा पाय लागला. पुन्हा मी नमस्कार केला. पण मनात शंका उत्पन्न झाली, माझ्याने काहीतरी चूक झाली असेल म्हणून मला बाबांनी दूर लोटले. नंतर मी चार वाजता पुन्हा बाबांना हार घातला व बाहेर येऊन उभा राहिलो. माझ्या मित्राने मला एक हार आणून दिला व म्हणाला, मी बाबांच्या दर्शनासाठी गेलो असता, पुजान्याने दोन हार दिले. काय चमत्कार! मी जो हार बाबांना घातला तोच हार मला परत आला. आता तर माझ्या मनात एकच गोष्ट घुटमळत होती, नक्कीच बाबा माझ्यावर रागावलेले दिसतात, नंतर आम्ही रात्रौ रेल्वेने परत आदिलाबादला आलो. माझी नोकरी उटनूरला असल्याकारणाने मी उटनूरला गेलो. थोड्याच दिवसात म्हणजे ८ जानेवारीला मला स्कूटरसाठी अँडळांस मंजूर झाले होते. मी माझा मित्र करीमनगर येथे स्कूटर आणण्यासाठी १० जानेवारीला सकाळी गेलो. स्कूटर शोरुम मधून घेतली व परत निघालो. सायंकाळ्ये ६ वाजत होते. एका हॉटेलात उतरलो. पुन्हा प्रवास सुरु. आकाश थोडे ढगाळलेले होते. परंतु त्याकडे दुर्लक्ष करून आमचा प्रवास चालूच होता. पण ५-६ कि.मी. आलो असू नसू एकदम पावसाला सुरवात झाली. आम्ही ओलेचिंब झालो. पुढचे काहीच दिसत नव्हते. आम्ही परत त्याच हॉटेलमध्ये येऊन स्कूटर तिथेच ठेवली, आणि बसने उटनूरला आलो. सकाळी मी जाऊन स्कूटर आणली. तो दिवस म्हणजे ११ जानेवारी, बरोबर एक महिना. हा दिवस म्हणजे माझा पुनर्जन्म! मी ह्याच दिवशी उटनूर ते आदिलाबादला स्कूटर घेऊन निघालो ३५ कि.मी. अंतर मागे पडले. आता फक्त १५ कि.मी. अंतर शिल्लक होते एकाएकी काय झालं बाबांस माहीत, मी स्कूटरवरून खाली पडलो. मी शुद्धीवर नव्हतो. मला एका माणसाने उचलले. रस्त्याच्या बाजूला खाली झोपविले. तिथे आदल्या दिवशी पावसाने साचलेले पाणी होते. त्याच्याजवळ असलेला टॉवेल त्याने माझ्या तोंडात टाकले. स्कूटर उचलून बाजूला ठेवली. माझे तोंड, हात पाय रक्ताने माखलेले होते. मी शुद्धीवर येईपर्यंत त्याने दोन तीन बसेसना थांबविण्याचा प्रयत्न पण केला. पण व्यर्थ! जेव्हा मी शुद्धीवर आलो, माझे मलाच कळले नाही, काय झाले ते. माझ्या बोटात बाबांची अंगठी आहे. त्याच्याकडे मी पाहिले. बस! अचानक एक मोटार सायकलस्वार येऊन माझ्या जवळ थांबला. मी त्याला जवळच्या

रुग्णालयात नेण्यास सांगितले. तो फक्त चला, एवढा एकच शब्द बोलला. मी मोटार सायकलवर बसलो. १० कि.मी. पुन्हा मागेच आलो. त्याने मला दवाखान्यासमोर नेऊन उतरविले आणि लगेच निघूनही गेला. ती व्यक्ती कोण होती? बाबांनीच त्याला पाठविले असेल. डॉक्टरांनी तात्पुरता इलाज केला, व म्हणाले, आदिलाबादला गेल्यावर टाके बसवून घ्या, जखम फार आहे. मी त्यांच्याकडे आरसा मागितला. त्यांनी तर नकार दिला, पण माझ्या आग्रहामुळे घरात जाऊन त्यांनी आरसा आणून दिला. त्यात मी पाहतो तर काय, बाबांच पाय माझ्या ज्या डोक्यांस लागला, नेमके त्याच ठिकाणी १ ते १। इंच लांब खाच पडली होती, आणि डोक्याच्या खालच्या बाजूला चिंचेच्या दाणाएवढा खड्डा पडला होता. मला एकदम घडलेला प्रसंग व तारीख आठवली. लगेच बाबांचे स्मरण केले व दवाखान्याबाहेर आलो. बससाठी बस स्थानकाकडे वळलो. पुन्हा बाबांनी माझ्यावर उपकार केले. आमच्याकडची एक जीप येऊन माझ्याजवळ थांबली. आणि त्याच्यात बसून आदिलाबादला आलो. दवाखान्यात जाऊन सर्जनला दाखविले. त्यांनी तपासणी केली. फॅक्चर वगैरे काहीच झाले नाही, पण चार पाच ठिकाणी मार लागला होता. त्यांनी भुवईवर व डोक्याखाली एकूण सात टाके लावले. आणि मी तेवढ्या मोठ्या जखमेवर बाबांची उदी टाकीत होतो. फक्त आठच दिवसात माझी जखम भरून निघाली. मी स्वस्थ झालो. मी दर दोन दिदसांनी त्या रस्त्यावरून जातो, तेव्हा मला तेच दृश्य दिसते. त्या भयंकर घोर प्रसंगातून बाबांनीच मला वाचविले.

बाबांनी वाचवले

— सौ. स्नेहलता म. धामणकर
गुहागर, रत्नागिरी.

माझी बहिण माझ्या घरी आली होती. त्यावेळी लाईट गेला होता. ती भाजी चिरत असताना विंचवाने दंश केला. ती इतकी घायाळ झाली होती की, तिच्या जीवाची तिला खात्री नव्हती की, यातून ती जगेल म्हणून. ती स्वतःच्या मुलांची आठवण काढून म्हणायला लागली की, माझ्या मुलांचं आता काय होईल? तरी मी व माझ्या मुलाने तिला धीर देऊन औषधोपचार सुरु केले, पण आम्हाला माहीत होते की, आम्ही किती औषधे केली तरी आमचे कृपाळू साई शिवाय आधार नाही.

आम्ही आमच्या साईबाबांवर भरोसा ठेवून विंचू दंश झालेल्या भागावर बाबांची विभूती लावली व तिला पाण्यातून पिण्यास दिली. त्याबरोबर तिला लगेच शांतता लाभली व दुसऱ्या दिवशी तिची तब्येत पूर्णपणे बरी झाली.

श्री साईकृपेने दृष्टी परत आली

— सौ. वैशाली हिंदळेकर
दादर (प.), मुंबई.

माझ्या वडिलांच्या डोळ्यातील मोतीबिंदूच्या शस्त्रक्रियेच्या वेळी घडलेला हा चमत्कार, दोन वर्षापूर्वीची गोष्ट. एका सुप्रसिद्ध डॉक्टराकडे माझ्या वडिलांच्या डोळ्यातील मोतीबिंदूची शस्त्रक्रिया ठरली. परंतु त्यांच्या देखरेखीखाली त्यांच्या शिकाऊ डॉक्टरने ती शस्त्रक्रिया केली. शस्त्रक्रिया, व्यवरिथित पार पडली. वडिलांना रुग्णालयातून घरीपण आणले. डोळ्यावरची पट्टी सोडण्यास अजून १०/१२ दिवसांचा अवधी होता. तोपर्यंत औषध व गोळ्या चालूच होत्या. पट्टी सोडल्यानंतर अधून मधून ड्रेसिंगसाठी जावे लागत असे. अशा तऱ्हेने दोन महिने गेले परंतु त्यांना स्पष्ट दिसत नक्ते. डोळ्यासमोर पूर्ण अंधार दिसत आहे, असे ते सांगत. आम्हाला त्यांची शस्त्रक्रिया यशस्वी झाली की नाही, याबद्दल शंका येऊ लागती.

अखेर एक दिवस डॉक्टरांनी आपल्या दादर येथील कन्सलिटंग रुममध्ये, जेथे अत्याधुनिक उपकरणे आहेत, त्या मशीनवर डोळ्याची तपासणी केली. परंतु त्यांच्या चेहन्यावरील निराश भाव पाहून आम्ही घाबरून गेलो. त्यांनी आम्हाला सांगितले की, आता यांना दिसण्याची शक्यता फारच कमी आहे. हे ऐकून आम्ही गर्भगळीतच झालो. परंतु आम्हा पती-पत्नीची साईबाबांवर पूर्ण शुद्धा असल्यामुळे, आम्ही सर्व भार बाबांवर टाकला. घरी आल्यावर श्री साईबाबांच्या मूर्तीसमोर हात जोडून बाबांना मनःपूर्वक प्रार्थना केली की, या म्हातारपणी जर त्यांना दिसेनासे झाले, तर त्यांचे हाल किती होतील? ते स्वतःची कामे स्वतः कसे करू शकतील? ते आता पर्यंत तुमची पोथी वाचत होते, ते आता दृष्टीशिवाय कसे वाचू शकतील? तेव्हा तुम्हीच त्यांना पोथी वाचण्यासाठी दृष्टी द्या. तुमच्या शिंवाय त्यांना दृष्टी कोण देणार, अशी प्रार्थना करून, आम्ही सर्व भार त्यांच्यावरच टाकला.

दुसऱ्या दिवशीची गोष्ट. सकाळी श्री बाबांच्या फोटोला माझे पती हार घालीत होते. त्यावेळी माझ्या वडिलांनी त्यांना हाक मारून सांगितले की, मला साईबाबांच्या फोटो दिसत आहे. तेव्हा त्यांनी वडिलांच्या डोळ्यासमोर एक, दोन, तीन अशी अनुक्रमे बोटे दाखवून विचारले, तर त्यांनी बरोबर आकडे सांगितले. संध्याकाळी त्यांना डॉक्टरांकडे नेले. डॉक्टरांनी सुद्धा त्यांची पुन्हा परीक्षा घेऊन आश्चर्य व्यक्त केले. त्यांनी “काय चमत्कार आहे” असे उद्गार काढले. आम्ही हा चमत्कार श्री साईबाबांनीच केला असल्याचे त्यांना सांगितले. आता ते दररोज श्री साईबाबांची पोथी नियमाने वाचतात. दृष्टी हिनांना दृष्टी देणाऱ्या श्री साईनाथाला आमचे कोटी कोटी प्रणाम!

वडिलांच्या श्राद्धदिनी बाबांचा उदीप्रसाद

- श्री. मधुसूदन गोपाळ सावंत

एम.ए., बी.एड.

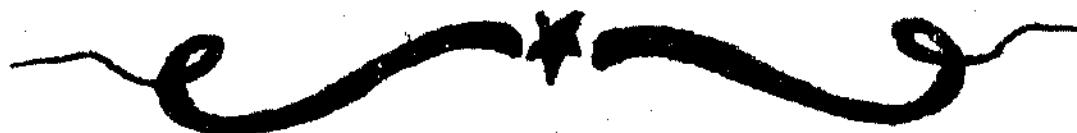
मुलुंड (पूर्व), मुंबई.

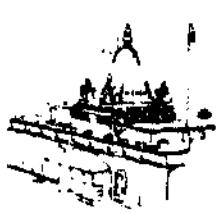
गेली सुमारे आठ वर्षे आमच्या मुलुंडच्या ब्लॉकचे काम रखडलेले होते, ते यंदाच्या श्रीसाईकृपेने पूर्ण झाले व आम्ही कुटुंबिय आमच्या नवीन वास्तूत मुलुंड येथे रहावयास आलो.

पितृपक्षात नवमीला माझ्या वडिलांची श्राद्ध तिथी असते. यंदा त्यांच्या पुण्याईने नव्या प्रशस्त जागेचे आमचे स्वप्न साकार झाले. त्यामुळे नवमीला पद्धतशीरपणे ब्राह्मण बोलावून महालयाचा कार्यक्रम आप्तमंडळीस बोलावून मी आयोजित केला. कार्यक्रम आयोजित करताना आलेल्या अडचणी श्री बाबांच्या इच्छेने दूर आल्या.

तत्पूर्वी यंदाच्या श्रावण महिन्यात आमच्या नवीन ब्लॉकमध्ये श्रीसाईसच्चरिताचे गारायण मी पूर्ण केले व श्रीसाईसंस्थान, शिरडी येथे २१ रु. दक्षिणा मनिओर्डरने गाठवून दिली. परंतु त्या पैशांची पावती मला बरेच दिवस पोष्टातून आली नव्हती. यानंतर काही दिवसांनी अकलूज, जि. सोलापूर येथील संकलिपत साईमंदिराच्या नेघीसाठी तेथील ट्रस्टने श्रीसाईनाथांचे द्रहा रंगीत आकर्षक फोटो प्रत्येकी १० रु.नी विकण्यासाठी माझ्या नावे पोष्टाने पाठविले. श्रीसाईसच्चरिताच्या गारायणानंतर श्रीसाईचे हे सुंदर फोटो माझ्याकडे येणे, हा मला श्री बाबांच्या सुग्रहचे वाटला व मन आनंदाने भरून आले. दोन फोटो माझ्या संग्रही ठेवून व गाठ मित्रमंडळींना विकत घ्यायला लावून फोटोंची किंमत १०० रुपये अकलूजच्या स्टला मनिओर्डरने मी पाठवून दिले.

बुधवार ता. १६ सप्टेंबर, नवमीला आयोजित केल्याप्रमाणे माझ्या पूज्य डिलांच्या श्राद्धनिमित्त पिंडदान इ. विधी आटोपल्यावर आमच्या जेवणाच्या पंक्ती प्रसावयाच्या होत्या. इतक्यात बरेच दिवस पोष्टात खोळंबून राहिलेली निओर्डरची पावती शिरडीसंस्थानकडून श्रीसाईच्या उदी व प्रसादासह पोष्टमनने शेळीत टाकली. आश्चर्य म्हणजे अकलूज ट्रस्टकडची मनिओर्डरपावतीही तोबतच होती! महिन्यापेक्षा अधिककाळ पोष्टात रखडलेली पावती दी-प्रसादासह कै. आबांच्या श्राद्धदिनी नेमकी आली, हे पाहून आमच्याकडील गार्याला श्री बाबांनी आशीर्वाद दिला, असे मनोमन वाटले व डोळ्यात आनंदाश्रू आले.

मागे पुढे उभा राही सांभाळीत

— सौ. अमिता कानडे
दादर (प.), मुंबई

देव तरी कैसा विलक्षण। सौख्य भोग त्या एकही क्षण। आपले होऊ ने दी स्मरण। नवल विंदान। मग तयाच्याचि जै येई मना। संकटे परंपरा धाडितो नाना। करवून घेई आपल्या स्मरणा। “नारायणा धांव” म्हणवी ॥

वरील ओळी “साईसच्चरित” मधून घेतल्या आहेत. परमेश्वर आपले स्मरण संकट पाठवून करून देतो. मी चातुर्मासात व्यंकटेश स्तोत्र वाचण्याचा नियम घेतला होता. याच काळात मी एक दिवशी बंहिणीकडे बोरीवलीला गेले. रात्री व्यंकटेश स्तोत्र वाचायचे राहून गेले. झोपल्यावर थोड्या वेळाने दाढ ठणकायला लागली, तेव्हा व्यंकटेश स्तोत्राची आठवण झाली. व्यंकटेश स्तोत्र म्हटल्यावर, वेळेला ३-४ गोळ्या घेऊन न थांबणारी दाढ एका गोळीत जादू सारखी थांबली आणि साईबाबांच्या कृपेने नियमात खंड पडला नाही.

गोष्ट शिर्डी मुक्कामाची आहे. चार दिवस राहायचे, या विचाराने आम्ही (मी, माझे पती, मुलगा, सासू-सासरे) शिर्डीला गेलो. माझा मुलगा लहान असल्यामुळे नेहमी लागणारी सर्व औषधे बरोबर घेतली होती.

एक दिवस राहिल्यावर संध्याकाळी माझ्या मुलाचा एक डोळा लाल होऊन दुखायला लागला. दर दोन मिनिटांनी डोळ्यात खुपतंय, आग होतेय, म्हणत तो रडत होता. मला काय करावे कळेना? कारण डोळे येण्यावर कोणतेच औषध माझ्याकडे नव्हते. त्या दोन तासात मला आपल्याला लौकर घरी परतावे लागणार, असे वाटले. पण शेवटी रात्री विचार केला की, बाबांची इच्छा काय असेल त्याप्रमाणे होईल. म्हणून रात्री शोजारतीच्या अगोदर मी द्वारकामाईत गेले. तेथील उदी घेऊन कपिलच्या डोळ्यांना लावली आणि बाबांना म्हटले, मला शिरडीत २-४ दिवस राहून आपली सेवा करायची आहे. कपिलचा डोळा बरा झाला, तरच हे शक्य आहे. आपण तेवढी कृपा करून, त्याचा डोळा लवकर बरा करावा, असे म्हणून मी संमाधी मंदिरात गेले. रात्रीची आरती चालू होती. आरती संपेपर्यंत मुलाला घेऊन मी तिथेच उभी राहिले. कपिल मधून मधून डोळा ठणकत आहे, म्हणून रडतच होता. त्याला मी सांगितले की, बाप्पा तुझा डोळा बरा करणार. आणि आरती होईपर्यंत तेथे मी थांबले. आरती संपण्याच्या अगोदर माझा मुलगा मला म्हणाला, आई, बाप्पांनी माझा डोळा बरा केला. आणि आश्चर्याची गोष्ट म्हणजे, ४-५ तास सतत रडणाऱ्या मुलगा रात्री अगदी आरामात झोपला सुद्धा.

असे एक ना अनेक वेळा उदीमुळे आलेले आजार बरे झाले आहेत.

माझे दक्षिणादान आणि त्याचे फळ

— ले. कर्नल मु. ब. निंबाळकर (निवृत्त)
बंड गार्डन रोड, पुणे.

बाबा देहधारी असताना दर्शनाला आलेत्या माणसांकडून दक्षिणा मागत असत, हे सर्व साईभक्तांना ठाऊकच आहे. त्यावेळी काही लोकांना जरी बाबांची ही सवय त्रासदायक वाटली तरी बरेच भक्त की ज्यांनी बाबांते महानत्य ओळखले होते ते असल्या मागण्याने स्वतःला धन्य मानीत असत आणि ती मागणी कितीही अडचणीत आणणारी असली तरी आनंदाने पुरी करीत असत.

बाबांना स्वतःला पैशाची जरूर नव्हती. पोटासाठी भिक्षा मिळतच होती. चिलमीच्या तंबाखूसाठी किंवा धुनीच्या फाट्यांसाठी थोडेसे पैसे पुरे होते. परंतु बाबा तर भक्तांकडून एकेवेळी ५०-१०० रुपयेही मागत असत. बाबांनी स्वतःच या मागणीचे कारण सांगितले आहे:-

मी काय कोणाचे घेईना फुकटा मागे न मी सर्वासरसकटा
फकीर जयासी दावी बोटा तयासीच गोष्ट दक्षिणेची ॥ १३० ॥
तोही फकीर जयाचा ऋणी। तयासीच ही करी मागणी।
दाता देऊनि करी पेरणी। पुढे संवगणी करावया ॥ १३१ ॥

— अध्याय ३५

हेमाडपंतांनीही बाबांच्या दक्षिणेची मीमांसा करताना आणखी सांगितले आहे की, बाबा दक्षिणा मागून भक्तांचा पैशाचा लोभ काढून टाकून त्यांची चित्तशुद्धी घडवून आणीत असत:—

तरी लोभप्रधान नर। लोभगर्त्तून काढावया वर।
भक्तहितेच्छा ओढवी करा कृपासागर साईनाथ ॥ १४२ ॥
हे तो सर्व प्राकृत भक्त। सर्वथैव प्रपंचासक्त।
दक्षिणादाने शुद्धचित्त। व्हावेत हे मनोगत बाबांचे ॥ १३४ ॥

— अध्याय १४

एवढेच नव्हे तर पुढे हळूहळू भक्तांचे वैराग्य वाढवून त्यांना भक्तिज्ञान प्रदान करण्याची बाबांची ही युक्ती होती, असे हेमाडपंतांनी श्रुतीचा आधार सांगून व प्रजापतींनी आपल्या देव, दानव व मानव अपत्यांना केलेल्या एकाक्षर 'द'च्या उपदेशाची कथा सांगून वाचकांना आणखी पटविलेली आहे.

'यज्ञेन दानेन तपसा' ही श्रुती। आत्मज्ञानोत्सुकाप्रती।
दक्षिणाप्रदान साधन युक्ती स्पष्ट वचनोक्ति सांगते ॥ १३५ ॥
भक्त स्वार्थी वा परमार्थी। दोघांसी व्हावी इष्टप्राप्ति।
तरी दक्षिणा निजगुरुप्रती। निजहितार्थी द्यावी की ॥ १३६ ॥
प्रजापतीही देवा दैत्या। मानवांसकट तीन अपत्यां।

ब्रह्मचर्यवास संपत्ता। उपदेश मागतां हेचि वदे ॥ १३७॥

— अध्याय १४

भक्तिज्ञानवैराग्यहीन। ऐसा जो भक्त तो अति दीन।
तयास प्रथम वैराग्यी स्थापून। भक्तिज्ञान मग देती ॥ १३७॥
करविती जे दक्षिणाप्रदान। तीच वैराग्याची खूण।
पुढे भक्तिपंथास लावून। ज्ञानप्रवीण करवीत ॥ १३८॥

— अध्याय ३५

हे सर्व श्रीसाईसच्चरितात नेहमी वाचून मला वाटावयास लागले की आपण किती अभागी? आपणाला आता असे भाग्य कसे मिळेल? बाबा आपणाजवळ दक्षिणा कशी मागणार आणि आपण ती देऊन आपले प्रापंचिक व पारमार्थिक कल्याण कसे साधून घेणार?

पुढे विचार करता करता याबद्दल मला काही उपाय सुचले व माझी खालील कार्यवाही तयार झाली —

१) शिरडीस गेल्यावर तेथे किंवा श्रीसाईसच्चरिताचा सप्ताह केल्यावर येथून श्रीबाबांच्या चरणी मी यथाशक्ती दक्षिणा ठेवत पाठवत होतोच. आता एखादी आनंदाची घटना कुटुंबात घडली किंवा स्वतःला अकलिप्त विशेष धनप्राप्ती झाली तर बाबांसाठी शिरडीस त्यातील काही रक्कम पाठवू लागलो.

२) दक्षिणेप्रमाणे अन्नदानाचे महत्त्व बाबांनी उपदेशाने व कृतीने भक्तांना वारंवार पटविले होते:-

आत्या गेल्याचा आदर करी। तृष्णितां जल भुकेल्या भाकरी।

उघड्यास वस्त्र बसाया ओसरी। देता श्रीहरि तुष्टेल ॥ १४९॥

— अध्याय १९

हल्लीच्या काळात यासाठी योग्य याचक शोधणे जड जाते. पूर्वीप्रमाणे ब्राह्मण पूजेला किंवा श्राद्धतिथीला शिधा येऊन घेऊन जाण्यास तयार नसतात आणि सच्छील व निलोभी ब्राह्मणही सापडत नाही. फ्लॅटपद्धतीमुळे दारावर अन्नासाठी अतिथी भिकारी येऊ शकत नाही. एखाद्यामंदिरात जमलेल्या भिकान्यांना अन्नदान वस्त्रदान करावयाला जावे तर आरडाओरड व दंगा करून अंगाला इतके झोऱतात की सर्व टाकून पक्कून जाण्याची पाळी येते. म्हणून मी मार्ग काढला की काही उत्तम कारभार असलेल्या अंधशाळा, अपंगगृहे, अनाथाश्रम (मदर टेरेसांसारख्यांच्या) शोधून काढून त्याना कै. वडिलांच्या व मातोश्रींच्या श्राद्धदिवशी व कुटुंबांतील आनंदाच्या प्रसंगी प्रेरणा होईल तेव्हा यथाशक्ती देणग्या पाठवू लागलो.

३) वरील कृतीला एक मात्र अपवाद अनुभवाने आचरला गेला. घरातून निघताना किंवा एखाद्यामहत्त्वाच्या कामाला जाताना वाटेत पहिला भिकारी भेटेल त्याला मी काही तरी भीक हमखास देऊ लागलो. अनुभवाने असे पटले की तो अपात्र वाटल्यावरून जर मी भीक नाकारली तर माझे कार्य यशस्वी होत नसे. म्हणून मी

त्याला बाबाच आले आहेत असे समजून १०-२० पैसे देत आलो व माझे कार्य हमखास यशस्वी होऊ लागले.

४) गेली ६-७ वर्ष मी श्रीसाईलीला (मराठी व इंग्रजी), श्रीसाईप्रसाद, भालचंद, रोहिणी वगैरे मासिकात श्रीसाईबाबांवर व इतर आध्यात्मिक आणि सामाजिक विषयांवर सातत्याने लिहित असतो. मानधनाची अपेक्षा नाही परंतु लेखन साहित्याचा व पोर्ट्राचा झालेला खर्च छंदाकरिता म्हणून वगळला तरी ज्ञानार्जनासाठी ग्रंथ विकत घेण्यास विशेष खर्च होऊ लागला; पण पुढे पुढे माझ्या लक्षात येऊ लागले की ज्ञानार्जन करून ते आपण साईभक्तांना समजावून सांगण्याचा प्रयत्न करतो म्हणजे ही साईसेवाच नाही का? मग हा सर्व खर्च म्हणजे साईबाबांना अर्पण केलेली दक्षिणाच नाही का? असे विचार आल्यावर मी १००-२०० रुपयांचे ग्रंथही खुषीने विकत घेऊ लागलो.

वरील सर्व कार्यवाही जसजशी कृतीत येत गेली तस्तसे मला जाणवू लागले की माझे मन समाधानाच्या अवर्णनीय आनंदात तरंगू लागले, धनाचा लोभ हळूहळू कमी होऊ लागला आणि आश्चर्य म्हणजे या सर्व कार्यासाठी पैसाही कोटून तरी येऊ लागला. दिवसेंदिवस माझ्या देणग्यांची दानाची रक्कम आपोआप वाढत गेली आणि त्यांना दिलेल्या दक्षिणेबद्दल बाबांनी वारंवार उच्चारलेले शब्द पटले:-

‘दक्षिणेलागी ज्याने मजला। असेल एक रुप्या दिधला।

दशगुणे मज तया मोबदला। द्यावा लागला मोजून ॥ १२९॥

— अध्याय ३५

करी जो मज जीव की प्राण। ऐसी याचीच मज वर्ण।

तो देता मज एक गुण। देतो मी शतगुण तयासी ॥ १५॥

— अध्याय १४

याला पुष्टी म्हणून मला आलेले दोन अनुभव खाली देत आहे.

कित्येक वर्षापूर्वी शिरडी येथे बाबांची पंचधातूची मूर्ती मी खरेदी केलेली आहे. तिच्यावर रोज पुरुषसूक्ताने, अष्टोत्तरशतनामावलीने व महिम्नस्तोत्राने मी अभिषेक करीत असतो. २६ मार्च १९८२ च्या गुढीपाडव्यां आधी एक वर्षपिंपासून माझ्या मनात तीव्र इच्छा होती की या मूर्तीला शिरडीसारखाच सोन्याचा मुकुट करून घ्यावा. दोन तीन वेळा पुण्यातील प्रसिद्ध सराफ गाडगीळ यांचेकडे जाण्याचा प्रयत्न केला. परंतु प्रत्येक वेळी दुकान बंद सापडले. नंतर कळले की सर्वच दागिन्याचे दुकानदार संपादवर होते - सरकारने सोन्याच्या दागिन्यावर विक्रीकर अवाजवी रीतीने वाढविला होता म्हणून. शेवटी कंटाक्कून मला वाटले की बाबांना माझा विचार पसंत नसावा. त्यांना अंगावर आपल्या फाटक्या कफनीची आणि डोक्यावर मळक्या फडक्याचीच गोडी - म्हणून मी नाद सोडला तरी पण मनात खुटखुट राहिलीच. पैशाकरिता तर आपण या बहाण्याने आपली असी समजूत करून घेतली तर नसेल ना? मला आठवले:-

सद्गुरुं तीव्रीं उठतां लहरा। तीव्रं निर्धारीं वाढवावी ॥ १६४॥

त्याचं वृत्तीचा परिपोषा। होतां होईल अति संतोषा।

बुद्धिहीं पावेल विकासा। होईल मनास प्रसन्नता ॥ १६५॥

— अध्याय १९

मग यावर्षी (१९८२) पुन्हा प्रयत्न करण्याचे ठरविले. १२ मार्च, गुरुवार रोजी गाडगीळांकडे गेलो आणि काय आश्चर्य! ते (दाजीसाहेब) म्हणाले, पुढच्या गुरुवारी १९ तारखेस तुम्ही या मी कारागीराला बोलावून ठेवतो. १९ तारखेस मी गेल्यावर कारागीर भेटला व स्वतःचे दुकानावर घेऊन गेला. तेथे त्याचा कामगार होता. त्याला मी आपली मूर्ती आणि श्रीसाईलीलेवरचे बाबांचे मुकुटासह चित्र दाखविल्याबरोबर त्याने अत्यंत आनंदाने व उत्साहाने घटकन् मुकुटाचे डिझाईन काढून दाखविले. समोर शोभेसाठी लाल खडा बसविण्याची सूचना केली आणि पुढच्या गुरुवारच्या आत तयार करून देतो म्हणाला. खरोखरीच बुधवारी (ता. २५) मी पुन्हा गेलो तेव्हा मुकुट तयार होता आणि त्याने तो मूर्तीवर नीट बसवूनही दिला. (त्यानंतर हा कामगार शोधूनही पुन्हा मला भेटला नाही.)

आता सोन्याचा प्रश्न आला. मुकुटाचे वजन १ ग्रॅम १०० मिलीग्रॅम! झाले. माझेजवळ कै. मातोश्रीची बांगडी होती. ती मोडून एवढे सोने द्यावयाचे मी ठरविले होते. पण सौभाग्यवतीने आपली स्वतःची आंगठी मोडावयाची सूचना केली. आंगठीचे वजन केले तेव्हा मोती फुकट जाऊन सोन्याची घट वजा करून २ ग्रॅम (म्हणजे जवळजवळ मुकुटाच्या वजना एवढेच) सोने होईल, असे तो कारागीर म्हणाला. मजुरी वेगळी, परंतु इतक्यात त्याला काय बुद्धी झाली कोण जाणे त्याने ती हातात घालून पाहिली आणि त्याला ती आवडली. “मी स्वतःच ही विकत घेतो व ३ ग्रॅम सोने (१ ग्रॅम जास्त) तुम्हाला ‘देतो’” असे तो म्हणाला. मला खरेच वाटेना. मी लगेच कबुल झालो आणि दुसऱ्या दिवशी गुढीपाडवा आणि गुरुवार असल्याने त्या दिवशी मुकुट न्यावयाचे ठरविले.

दुसऱ्या दिवशी गाडगीळांकडे गेलो आणि त्यांना तयार मुकुट व कारागीराने सौभाग्यवतीच्या आंगठीबद्दल दिलेले सोने दाखविले. त्यांनी सर्व वस्तूंचे वजन करून हिशोब केला आणि मला १ ग्रॅम सोन्याची नवी वेढणी तर दिलीच पण २ ग्रॅमातील शिल्लक राहिलेल्या १०० मिलीग्रॅम सोन्याची किंमत १६ रुपये ५० पैसे झाली. त्यातून मजुरीचे फक्त १० रुपये कापून घेऊन उलट मला रु. ६-५० परत दिले. बाबांनी किती छान तन्हेने मला खर्च तर नाही, उलट गुढीपाडव्याचे दिवशी १ ग्रॅम सोन्याची वेढणी आणि वर रु. ६-५० बक्षिस देऊन रामनवमीला (२ एप्रिलला) त्यांना सोन्याचा मुकुट चढविण्याची माझी कित्येक दिवसांची हौस पुरी केली! !

माझा दुसरा अनुभव साहित्य प्रकाशनाचा आहे. शिरडी येथे बाबांच्या आरतीच्या वेळी म्हटले जाणाऱ्या संस्कृत भाषेतील “श्रीसाईनाथ महिन्न रत्नोत्रम्”चे मी केलेले इंग्रजी भाषातर गरखल (हिमाचल प्रदेश) येथून निघण्याऱ्या “साई महिमा” या त्रैमासिकाच्या जून १९८४ अंकात प्रसिद्ध झाले होते. ते फार आवडल्यावरून मुंबईच्या एका छापखान्याच्या मालकाने माझी परवानगी घेऊन ३००० प्रती छापून शिरडी येथे भक्तांना वाटण्यासाठी ठेवल्या. त्यावरून मलाही कल्पना सुचली की आपणही असे काहीतरी स्वखर्चने करावे. म्हणून मी “श्रीसाईबाबांचीच भक्ती का करावो याची ११ कारणे” हे पत्रक तयार केले व छापून घेण्याचे उरविले. माझ्या एका ओळखीच्या छापखान्याच्या सेचालकाला ते दाखविले आणि १००० प्रतीबद्दल खर्चाचा अंदाज विचारला. त्यांनी ते फक्त कागद व छपाई याचाच खर्च लावून नफा न घेता छापून देऊ म्हणाले. माझ्या इच्छेप्रमाणे बाबांच्या चित्राचा ब्लॉकही करून देण्याचे त्यांनी कबुल केले. आश्चर्य म्हणजे छापखाना माझ्या घरापासून बराच दूर असूनही त्यांनी रिक्षाने येऊन पूफ तर दाखविलेच पण पुढ्हा येऊन सर्व प्रतीही अगदी वेळेवर आणून दिल्या, आणि मी जेव्हा बीलं मागितले तर ते म्हणाले “काही नाही. ही सर्व आमची साईचरणी सेवा”. झाले माझा थोडा फार खर्च करण्याचा मनोदय तसाच राहिला!

पुढे बडोद्यास गेलो असताना हेच पत्रक गुजराती भाषेत छापून बडोदे, सुरत व अहमदाबाद येथील साईमंदिरात वाटण्याची मला इच्छा झाली, परंतु तेथेही तोच अनुभव. छापखान्याच्या मालकाने पैसे घ्यावयाचे नाकारले. युढे काही दिवसांनी श्रीसाईसच्चरितातून ‘गुरुबद्दल सर्व ओव्या निवङ्ग काढून नी स्वतःकरिता २५७ ओव्यांची ‘गुरुगीता’ तयार केली होती ती प्रकाशित करण्याचे उरविले. मागे मी तयार केलेली “अष्टोत्तरशत नामावली, श्रीसाईनाथ महिन्नरत्नोत्र व मंत्रपुष्पांजली” ही पुरितका संस्थानकङ्गून छापण्यास खूपच विलंब झालेला होता. म्हणून ही “श्रीगुरुगीता” छापण्याची योजना धाडसाची व खर्चाची असूनही मी हाती घेण्याचे उरविले. २००० प्रतीसाठी रु. २७००/- खर्च होणार होता. माझी आर्थिक परिस्थिती चांगली असली तरी सतत महागाई वाढणाऱ्या काळात एका ‘निवृत्ति सरकारी कर्मचाऱ्यास (त्यातल्या त्यात अधीं पेशान अंश राशी केलेल्यास) ही रक्कम स्वतः एकदम खर्च करणे जरा अवघडच होते, परंतु बाबांच्या कार्यासाठी माझे मन सहज तयार झाले. बाबांच्या कृपेने वेळेवर ती रक्कम जमवताही आली आणि जानेवारी १९८६ मध्ये या पुरितकेचे प्रकाशनही झाले. प्रती विकताना नफा मिळविण्याचा हेतू नक्ताच म्हणून किंमत फक्त २ रुपये ठेवली आणि मी व सौभाग्यवतीने स्वतः काही उत्साही साईभक्तांच्या मदतीने काही प्रती शिरडी, पुणे व इतर ठिकाणी मंदिरात बसून विकल्पा. मी खर्चलेल्यापैकी १००० रुपये परतही मिळाले. परंतु पुढे राहिलेली रक्कम परत मिळविण्याची इच्छाही नष्ट झाली आणि फक्त पूळ्यार करण्याचेच ध्येय बाकी राहिले. पैसे परत मिळाले तर मिळाले, नाही तर नाही. काही निवङ्गक

साईभक्तांना फुकट भेटही देण्यास सुरुवात केली आणि बाबांनी चमत्कार केला. या वर्षाच्या (१९८७) सुरवातीला कल्पना नसताना केन्द्र सरकारकडून अंशराशी (commute) केलेली माझी अर्धी पेन्शन दरमहा परत मिळू लागली आणि थकबाकीचे रु. ७०००/- जमा झाले. थोड्या दिवसांनी पुन्हा फोर्थ पे कमिशनच्या रिपोर्टवरून, सरकारने माझ्या पेन्शनमध्ये आणि महागाई भत्यात दरमहा भरघोस वाढ केली आणि आणखी रु. ४००० थकबाकीचे मला मिळाले. तसे पाहिले तर केन्द्र सरकारच्या सर्वच निवृत्त कर्मचाऱ्यांना हा लाभ मिळाला. परंतु मला हा लाभ मी बाबांच्या कार्यासाठी रु. २७००/- खर्च केल्यानंतर बरोबर एका वर्षानिच त्याचे चौपट रक्कम (११०००) माझे पदरी पडून दरमहा पेन्शनमध्ये रुपये पाचशेच्यावर वाढ झाली हा माझ्यावरचा बाबांचा खास अनुग्रहच मी मानतो.

सेवा कधीही जाई ना व्यर्थ।
पुरवील तो स्वार्थ आणि परमार्थ ॥ १५॥

— अध्याय ४५

साई समर्थ

— सौ. रश्मी मदन सावंत
गोरेगाव (प.), मुंबई.

नित्य मी जिवंत जाणा हेची सत्य, नित्य घ्या प्रचिती अनुभवे ।

जरी हे शरीर गेलो मी टाकून तरी मी धावेन भक्तांसाठी ॥

खरोखर बाबांच्या ह्या वचनात एखाद्याचे संपूर्ण आयुष्यच बदलून टाकणारा चमत्कार आहे. तसे माझे आतापर्यंतचे आयुष्य अनेक अडीअडचणीवर मात रुण्यातच गेले आहे. देवाचे अस्तित्व मानत होते, परंतु देव तत्परतेने भक्ताच्या हाकेला कसा धाऊन येतो, ह्याचा अनुभव नव्हता. त्यामुळे जीवनाविषयी अतिशय निराशामय दृष्टीकोन झाला होता. त्यातच १९८७च्या फेब्रुवारी महिन्यात माझ्या सव्या पाच वर्षाच्या एकुलत्या एका मुलाचे आजारपण सुरु झाले आणि अतिशय कठीण प्रसंगांची मालिकाच सुरु झाली. सुरुवातीस तो खेळताना पडू लागला, परंतु खेळताना मुलांचे पडणे म्हणजे तो एक खेळण्याचाच भाग असतो, असे आम्ही समजत होतो. नंतर तो चालताना पडू लागला. नंतर तर त्याला घरातल्या घरातसुद्धा चालायला जमेना, तो अतिशय अशक्त दिसू लागला. त्याचे खेळणे, हसणे, बोलणे, खाणे-पिणे कमी कमी होऊ लागले. शोवटी शोवटी तर बसवल्यावर सुद्धा लहान मुलासारखा तोल जाऊन पडू लागला. तेहा आम्ही घाबरून त्याला

माझा दुसरा अनुभव साहित्य प्रकाशनाचा आहे. शिरडी येथे बाबांच्या औरतीच्या वेळी म्हटले जाणाऱ्या संस्कृत भाषेतील “श्रीसाईनाथ महिम्न स्तोत्रम्”चे मी केलेले इंग्रजी भाषातर गरखल (हिमाचल प्रदेश) येथून निघणाऱ्या “साई महिमा” या त्रैमासिकाच्या जून १९८४ अंकात प्रसिद्ध झाले होते. ते फार आवडल्यावरुन मुंबईच्या एका छापखान्याच्या मालकाने माझी परवानगी घेऊन ३००० प्रती छापून शिरडी येथे भक्तांना वाटण्यासाठी ठेवल्या. त्यावरुन मलाही कल्पना सुचली की आपणही असे काहीतरी स्वखर्चाने करावे. म्हणून मी “श्रीसाईबाबांचीच भक्ती का करावी याची ११ कारणे” हे पत्रक तयार केले व छापून घेण्याचे ठरविले. माझ्या एका ओळखीच्या छापखान्याच्या संचालकाला ते दाखविले आणि १००० प्रतीबद्दल खंडाचा अंदाज विचारला. त्यानी ते फक्त कागद व छपाई याचाच खर्च लावून नफा न घेता. छापून देऊ म्हणाले. माझ्या इच्छेप्रमाणे बाबांच्या चित्राचा ब्लॉकही करून देण्याचे त्यानी कबुल केले. आश्चर्य म्हणजे छापखाना माझ्या घरापासून बराच दूर असूनही त्यानी रिक्षाने येऊन पूफ तर दाखविलेच पण पुन्हा येऊन सर्व प्रतीही अगदी वेळेवर आणून दिल्या, आणि मी जेव्हा बीलं मागितले तर ते म्हणाले “काही नाही, ही सर्व आमची साईचरणी सेवा” झाले माझा थोडा फार खर्च करण्याचा मनोदय तसाच राहिला!

पुढे बडोद्यास गेलो असताना हेच पत्रक गुजराती भाषेत छापून बडोदे, सुरत व अहमदाबाद येथील साईमंदिरात वाटण्याची मला इच्छा झाली, परंतु तेथेही तोच अनुभव. छापखान्याच्या मालकाने पैसे घ्यावयाचे नाकारले. पुढे काही दिवसांनी श्रीसाईसच्चरितातून ‘गुरु’बद्दल सर्व ओव्या निवळून काढून मी स्वतःकरिता २५७ ओव्यांची ‘गुरुगीता’ तयार केली होती ती प्रकाशित करण्याचे ठरविले. मारे मी तयार केलेली “अष्टोत्तरशत नामावली, श्रीसाईनाथ महिम्नरतोत्र व मंत्रपुष्टांजली” ही पुस्तिका संस्थानकळून छापण्यास खूपच विलंब झालेला होता. म्हणून ही “श्रीगुरुगीता” छापण्याची योजना धाडसाची व खर्चाची असूनही मी हाती घेण्याचे ठरविले. २००० प्रतीसाठी रु. २७००/- खर्च होणार होता. माझी आर्थिक परिस्थिती चांगली असली तरी सतत महागाई वाढणाऱ्या काळात एका निवृत्त सरकारी कर्मचाऱ्यास (त्यातल्या त्यात अर्धी पेन्शन अंश राशी केलेल्यास) ही रक्कम स्वतः एकदम खर्च करणे जरा अवघडच होते, परंतु बाबांच्या कार्यासाठी माझे मन लहज तयार झाले. बाबांच्या कृपेने वेळेवर ती रक्कम जमवताही आली आणि जानेवारी १९८६ मध्ये या पुस्तिकेचे प्रकाशनही झाले. प्रती विकताना नफा मिळविण्याचा हेतू नव्हताच म्हणून किंमत फक्त २ रुपये ठेवली आणि मी व सौभाग्यवतीने स्वतः काही उत्साही साईभक्तांच्या मदतीने काही प्रती शिरडी, पुणे व इतर ठिकाणी मंदिरात बसून विकल्या. मी खर्चलेल्यापैकी १००० रुपये परतही मिळाले. परंतु पुढे राहिलेली रक्कम परत मिळविण्याची इच्छाही नष्ट झाली आणि फक्त प्रवार करण्याचेच ध्येय बाकी राहिले. पैसे परत मिळाले तरं मिळाले, नाही तर नाही. काही निवळक

साईभक्तांना फुकट भेटही देण्यास सुरुवात केली आणि बाबांनी चमत्कार केला. या दर्षाच्या (१९८७) सुरुवातीला कल्पना नसताना केन्द्र सरकारकडून अंशराशी (commute) केलेली माझी अर्धी पेन्शन दरमहा परत मिळू लागली आणि थकबाकीचे रु. ७०००/- जमा झाले. थोड्या दिवसांनी पुन्हा फोर्थ पे कमिशनच्या रिपोर्टवरून, सरकारने माझ्या पेन्शनमध्ये आणि महागाई भत्यात दरमहा भरघोस वाढ केली आणि आणखी रु. ४००० थकबाकीचे मला मिळाले. तसे पाहिले तर केन्द्र सरकारच्या सर्वच निवृत्त कर्मचाऱ्यांना हा लाभ मिळाला. परंतु मला हा लाभ मी बाबांच्या कार्यासाठी रु. २७००/- खर्च केल्यानंतर बरोबर एका वर्षानेच त्याचे चौपट रक्कम (११०००) माझे पदरी पडून दरमहा पेन्शनमध्ये रूपये पाचशेच्यावर वाढ झाली हा माझ्यावरचा बाबांच्या खास अनुग्रहच यांना मानतो.

सेवा कधीही जाई ना व्यर्था
पुरवील तो स्वार्थ आणि परमार्थ ॥ १५ ॥

— अध्याय ४५

साई समर्थ

— सौ. रश्मी मदन सावंत
गोरेगाव (प.), मुंबई

नित्य मी जिवंत जाणा हेदी सत्य, नित्य घ्या प्रचिती अनुभवे ।

जरी हे शरीर गेलो मी टाकून तरी मी धावेन भक्तांसाठी ॥

खरोखर बाबांच्या ह्या वचनात एखाद्याचे संपूर्ण आयुष्यच बदलून टाकणारा चमत्कार आहे. तसे माझे आतापर्यंतचे आयुष्य अनेक अडीअडचणीवर मात करण्यातच गेले आहे. देवाचे अस्तित्व मानत होते, परंतु देव तत्परतेने भक्ताच्या हाकेला कसा धाऊन येतो, ह्याचा अनुभव नक्हता. त्यामुळे जीवनाविषयी अतिशय निराशामय दृष्टीकोन झाला होता. त्यातच १९८७च्या फेब्रुवारी महिन्यात माझ्या सव्वा पाच वर्षाच्या एकुलत्या एका मुलाचे आजारपण सुरु झाले आणि अतिशय कटीण प्रसंगांची मालिकाच सुरु झाली. सुरुवातीस तो खेळताना पडू लागला, परंतु खेळताना मुलांचे पडणे म्हणजे तो एक खेळण्याचाच भाग असतो, असे आम्ही समजत होतो. नंतर तो चालताना पडू लागला. नंतर तर त्याला घरातल्या घरातसुद्धा चालायला जासेना, तो अतिशय अशाकृत दिसू लागला. त्याचे खेळणे, हसणे, बोलणे, खाणे-पिणे कमी कमी होऊ लागले. शोवटी, शोवटी तर बसवल्यावर सुद्धा लहान मुलासारखा तोल जाऊन पडू लागला. तेव्हा आम्ही घाबरून त्याला

ताबडतोब बालरोगतज्ज डॉक्टरांकडे घेऊन गेली. डॉ. अतिशय हुशार असल्यामुळे त्यांनी ताबडतोब अंदाजे निदान करून सांगितले की, ह्याच्या लहान मेंदूमध्ये (जो सर्व शरीराचे संतुलन करतो) काहीतरी बिघाड झाला असावा. तेव्हा त्यांनी तातडीने Brain Scanning करण्यास सांगितले. ताबडतोब दुसऱ्या दिवशी सकाळी त्याचे Brain Scanning केले व संध्याकाळी मालाडच्या मनिषा नर्सिंग होममध्ये त्याला दाखल केले. कारण Scanning मध्ये त्याच्या छोट्या मेंदूखाली एक गाठ होती आणि ती T.B. ची असल्याचे डॉक्टरांनी इतर सर्व तपासण्यांवरून नक्की करून त्याला T.B. ची सर्व औषधे चालू केली. दिवसाला एक इंजेक्शन, २/३ प्रकारची औषधे आणि ९ ते १० गोळ्या, असा दोन महिन्यांचा उपचार चालू केला. दहा दिवस हॉस्पिटलमध्ये राहून नंतर घरी आलो, परंतु औषधे तितकीच चालू होती. बिचारा अतिशय कंटाळून गेला, त्या औषधांना, इंजेक्शनना आणि गोळ्यांना. थोडासा फरक पडला, पण पूर्णपणे मोकळा चालू फिरु शकत नव्हता. पॅरेलिसीस झाल्याप्रमाणे त्याचा उजवा पाय, उजवा हात शक्तीहीन झाले व चेहन्याची डावी बाजू डोळा, तोंड, नाक वगैरे वाकडे झाले होते. त्यामुळे एकांदर त्याच्याकडे पाहून काळजीच वाटत होती. त्यामुळे मी सर्वांथने निराश झाले होते.

तसे पाहता माहेरी लहानपणापासून बाबांची रोज पूजा अर्चा होत असे. वडील अत्यंत धार्मिक. परंतु साधारण ७१ साला पासून माहेरच्या दुर्दैवाच्या फेन्याला सुरुवात झाली आणि परिस्थिती अशी होत गेली की, हळूहळू त्याच वेळेस साईबाबांची भक्ती करणेपण कमी कमी होऊ लागले, आणि आम्ही एकाकीपणे नशिबाच्या फेन्यात भरडले गेलो. माझ्या लग्नानंतर (१९८१) इथे सासरच्या देव्हान्यात बाबांची तसवीर असूनसुद्धा कधी मनोभावे हात जोडण्याचीसुद्धा इच्छा झाली नाही. तसेच घरी येणाऱ्या साईलीला मासिकालासुद्धा हात लावावासा वाटला नाही. परंतु मार्च महिन्याच्या (१९८७) शेवटी आमच्या सोसायटीतील सर्वांनी स्वतंत्र बस ठरवून एप्रिलच्या शेवटच्या आठवड्यात शिर्डीला जाण्याचे ठरवले. ताबडतोब घरातील ४ जण जाण्यास तयार झाले. परंतु मुलगा पूर्णपणे बरा झालेला नव्हता. त्या सबबीवर मी जाण्याचा विचारसुद्धा केला नव्हता. परंतु विचार करण्यास महिन्याचा अवधी होता आणि अकस्मात सुमारे दोन आठवड्यांनी एके संध्याकाळी सर्वजण गप्पा करत असताना, मनात आले की घरातील सासूबाई व इतर ३-४ जण आहेत, सर्व शेजारील ओळखीचीच माणसे आहेत व मुलाचा औषधांचा कोर्ससुद्धा योगायोगाने जाण्याच्या दिवसापर्यंतच संपत होता व तब्बेतसुद्धा साधारण सुधारत होती, तेव्हा त्याला घेऊन बाबांकडे जायचेच आणि तोच क्षण माझे सर्व आयुष्य बदलून टाकणारा सोन्याचा क्षण ठरला. कारण त्या क्षणापासून बाबांच्या दर्शनाची ओढच लागून राहिली. बस प्रवास झेपणार नाही म्हणून आधी नकार देणाऱ्या माझ्या पतीलासुद्धा येण्यास जमले. ता. २५-४-८७ रोजी आम्ही

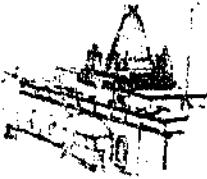

मुलांसह बाबांच्याशिरडीला सुखरूप पोहोचलो आणि बाबांचे डोळे भरून दर्शन घेतले. सर्व कलेश, दुःख पार पक्काले. बाबांच्या कृपेने दुसऱ्या दिवशी सकाळी अभिषेक घालण्यास तसेच सत्यनाशयणाची पूजा घालण्यास सुद्धा हे तयार झाले, तेव्हा आनंदाने नाही नन भरून आले. संध्याकाळी शिरडी सोडताना मात्र छोल्यांतील अशूना खंड नक्हता. मुलाला प्रवासाचा अजिबात त्रास झाला नाही, नंतर त्याची प्रकृतीसुद्धा सुधारल्योसारखी वाटली.

आणि इंकडे माहेरव्या घरची परिस्थिती भयंकरच बिकट झाली. ७२ वर्षाचे वडील काविळीने अत्यंत आजारी आणि ३९ वर्षाचा (गेली पंधरा वर्षापासून) मनोरुगण अंसलेला नाही एकुलता एक मोठा भाऊ, की ज्याला आतो आणखी पृखादा दिवससुद्धा घरात ठेवणे अत्यंत धोक्याचे होते. तेव्हा मेच्या मध्यावर त्याला टाण्याच्या मेटल हॉस्पिटलमध्ये नव्याने अऱ्डमिट करण्यासाठी मी केलेली सकाळी धब्बपडे आणि त्यावळेस अपरिचित अशा लोकांनी मला बहीण मानून केलेली अनमोल मदत हव्यात निश्चित बाबांचा हात होता. त्यानंतर लगेच पुढील आठवड्यात (ता. २१-५-८७), वडील अतिशय सिरीयस झाले व त्यांना तातडीने हॉस्पिटलमध्ये दाखिल करावे लागले. त्यावळी सुद्धा ज्या प्रकारे बाबांनी माझी पाठराखण केली व त्या महाकठीण प्रसंगांना तोंड देण्याची हिम्मत दिली, ते पाहून बाबा आपल्या भवतांच्या अल्पभद्रीनेसुद्धा त्यांच्या आर्त हाकेला कसे धाऊन येतात व आपल्या वचनाची साक्ष पटवतात, हव्याचा अजब साक्षात्कार झाला. काविळीमुळे वडिलांच्या लीक्हरला भयंकर सूज आली दोती आणि त्यांच्या मुळच्या अशक्त प्रकृतीमुळे आणि मुलाच्या मानसिक त्रासामुळे, ते सर्व त्यांच्या सहजशक्ती पलिकडवे होते. प्रकृती खालावतच गेली आणि २७.५.८७ रोजी डॉक्टरांनी मला स्पष्टच सांगितले, ते कदाचित उद्याचा दिवस पाहू शकणार नाहीत. ता. २७ म्हणजे वैशाख महिन्याची अमावास्या होती. तेव्हा माझ्या वडिलांसारख्या अत्यंत धार्मिक माणसाला अशा दिवशी मृत्यु येऊ नये, असे वाटत होते. तोंडाने कायम बाबांचा धावा चालूच होता. अखेरीस त्याच दिवशी रात्री १० वाजून ३० मिनिटांनी त्यांची प्राणज्योत मालवली. परंतु बाबांच्या आधारामुळे पोरकेपणा जाणवला नाही. आणि चमत्कार म्हणजे मागाहून काही दिवसांनी भटजीकडून समजले की, वडील गेले, त्या वेळे आधी सुमारे पावणे दोन तास आधी अमावास्या संपून प्रतिपदा सुरु झाली होती. अत्यंत शुभ तिथीला माझे वडील साईंचरणी विलीन झाले होते. बाबांच्या ह्या अजब लीलेला काय म्हणू!

ह्या भावाच्या आणि वडिलांच्या धावपळीमध्येच १५ मे रोजी माझ्या मुलाच्या अंगावर कांजण्या दिसू लागल्या. त्या इतक्या की शरीरावरचा १/२ इंच भाग सुद्धा मोकळा नक्हता. त्यामुळे परत त्याला अशक्तपणा आला. इथे मुलाचे आजारपण व माहेरी कर्त माणूस दुसरे कोणी नाही, फक्त ६० वर्षांची म्हातारी आई व एक लहान

बहीण, त्यामुळे वडिलांच्या मृत्यूनंतरची सर्व जबाबदारीची कामे पार पाडणे, ही माझी बरीच तारेवरची कसरत झाली. मुलाला पुन्हा Balancing Problem झाला, परत डॉक्टरकडे खेपा मारल्या. त्यांच्या म्हणण्यानुसार कांजण्यामुळे गाठीच्या जागी परत सूज आली असावी. ती कमी करण्यास परत नवीन गोळ्या-औषधे, दरम्यांन नुंबईतील हच्चा विषयात श्रेष्ठ समजल्या जाणाऱ्या तीन डॉक्टरांचे मत घेतले. सर्वांनी सांगितले की, बाहेरील औषधानेच व्यवस्थित होईल. जून महिन्यात कसाबसा तीन दिवसच शाळेत गेला परंतु अतिशयच अशक्त झाला. औषधे तर चालू होती पण प्रकृतीमात्र बिघडत चालली होती. परत शाळा बंद झाली. जुलैच्या शेवटी त्याची अतिशय दुखणारी, खराब झालेली दाढ काढण्याचे निमित्त झाले. उलट्यां सुरु झाल्या. तोंडातून अखंड लाल गळू लागली. खाणेपिणे बंद झाल्यातच जमा झाले. लघवी-संडाससुद्धा बंद व्हायची वेळ आली. संपूर्ण दिवस गलानीतच पङ्गून राहिला. त्यामुळे ४-८-८७ रोजी डॉक्टरकडे नेले असता, त्यांनी त्याची परिस्थिती पाहून त्याला परत हॉस्पिटलमध्ये दाखल करण्यास सांगितले. तेव्हा रात्री साडेदहा वाजता त्याला हॉस्पिटलमध्ये दाखल केले. त्याला गिळण्यास त्रास होत होता व पोटात काहीच नव्हते, त्यामुळे त्याला नाकातून नळी घालून थोडे दूध दिले. व औषधे दिली. हॉस्पिटलच्या नियमामुळे आम्ही दोघी रात्री थांबू शक्त नव्हतो, म्हणून मी थांबले व माझे पती रात्री साडे अकराता घरी निघून आले. सुमारे बाराच्या सुमारास सिस्टरने Oxygen Cylinder आणला आणि मी भयंकर घाबरले व घरून हच्चांना परत बोलावण्यासाठी विचारू लागले. सिस्टरने तशी काही आवश्यकता नाही, असे सांगितले. तेव्हा मी एकटीच त्यांच्याजवळ बसून राहिले. ती रात्र भयाण काळरात्र असेल, हच्चाची कल्पनाच नव्हती. पहाटे सव्वा-तीनच्या सुमारास त्याचा श्वासोच्छ्वास एकदम मंद होऊन, त्याला एक मोठी उलटी झाली. त्याने डोळे पूर्ण फिरविले. हात पाय वाकडे केले. हात पाय संपूर्ण थंड आणि काळे निळे पडले होते आणि ओढ पांढरे फटक. दोनतीन मिनिटाच्या अंतराने त्याला परत परत काळपट मातीच्या रंगाच्या उलट्या होऊ लागल्या आणि हृदय जवळ जवळ बंदच पडले होते. ते पाहून मी गर्भगळीतच झाले. आकांताने बाबांचा धावा चालू केला. ताबडतोब रात्रपाळीचे दोन शिकाऊ डॉक्टर्स आणि एक सिस्टर हच्चांनी धावपळ करून वेगवेगळी साधने आणून त्याचे Heart pumping करून पुन्हा चालू केले. डॉक्टरांनी घाबरून मला घरून सर्व माणसांना बोलावण्यास सांगितले. महत्प्रयासाने फोन लागला. घरून कोणी होईपर्यंत माझ्या मनाची काय अवस्था झाली असेल, त्यांची सर्वांना चांगलीच कल्पना आली असेल. परंतु बाबा माझ्या सोबतीला आहेतच, असे सारखे वाटत होते. दरम्यान त्या दोन डॉक्टरांच्यासुद्धा तोंडचे पाणी पळले होते. त्यांनी मुख्य डॉक्टरांना फोन करून विचारले असता, त्यांनी ताबडतोब पेशांटला मोठ्या हॉस्पिटलला हलविण्यास सांगितले. परंतु अशा अवेळी ती सोय होईपर्यंत वेळ लागणारच. दरम्यान माझे पती आणि मोठे दीरं आले.

त्यांनी ताबडतोब औषधे आणण्याची व्यवस्था केली. पुन्हा एकदा पर्म्पींग करावे लागले. डॉक्टरांना काहीच आशा उरली नाही. फटाफट इंजेकशन वगैरे दिली. माझे पती मन घडू करून, काहीही निकाल लागेल, तो सहन करण्याची तयारी ठेव वगैरे सांगू लागले. परंतु माझ्या मनाच्या अगदी आतल्या कप्प्यात पुरेपूर खात्री होती की, असे वाईट काहीच घडणार नाही. तेवढ्यात तो शुद्धीवर आला. डोळे उघडून बघू लागला. वडिलांना, काकांना पाहून हाका मारू लागला. तेव्हा आम्ही सर्व चकीतच झालो. डॉक्टरसुद्धा चक्रावून गेले. जो मुलगा ५-१० मिनिटांपूर्वी जन्ममृत्यूच्या सीमारेषेवर होता, तो इतका व्यवस्थित शुद्धीवर येऊन हाका मारू शकतो, हा एक चमत्कारच होता. त्या रात्री मी माझ्या डोळ्यासमोर मृत्यूला माघारी फिरताना पाहिले. खरोखर बाबांच्या आशीर्वादापुढे कळीकाळालाही काहीही करता येत नाही, हा अतिशय अजब साक्षात्कार झाला आणि मी पूर्णपणे निर्धास्त झाले.

त्यानंतर त्याला कायम ऑक्सिजनवर ठेवण्यात आले. त्याच्या योग्य इलाजासाठी तातडीने मोठ्या सुसज्ज हॉस्पिटलमध्ये हलविणे आवश्यक होते. तेव्हा शुक्रवार ता. ७.८.८७ रोजी त्याला अम्ब्युलन्समध्ये घालून प्रथम माटुंगा येथील नेशनल हॉस्पिटल येथे आले व तेथे त्याचे Brain Scanning करून पुढे दुपारी १.३० ते २ च्या सुमारास हरकिसनदास हॉस्पिटलमध्ये बाबांच्या सोबतीने दाखल झालो. बाबांच्या कृपेचा योगायोग पहा. ताबडतोब २.३०च्या सुमारास आम्हाला हवे असलेले डॉ. वेंगसरकर, न्यूरोसर्जन देखील ताबडतोब भेटले. त्यांनी सर्व जुने केस पेपर्स व त्याच दिवशी सकाळी काढलेल्या C.T. Scanच्या फिल्म्स (रिपोर्टस आलेलेच नव्हते) पाहून तातडीने दुसऱ्याच दिवशी माझ्या मुलाचे डोक्याचे ऑपरेशन करण्याचा निर्णय घेतला. परंतु डॉक्टरांच्या म्हणण्यानुसार ती गाठ अतिशय आतल्या बाजूला होती व ती ते पूर्ण काढू शकले नसते. तसा प्रयत्न केला तर मैदूसारख्या नाजूक भागातील कुठलाही भाग व त्यायोगे शरीराचा कुठलाही भाग किंवा कार्य कायमचे बिघडून गेले असते. तेव्हा फक्त बायोप्सीसाठीच ऑपरेशन करण्याचे ठरले.

शनिवारी दुपारी (ता. ८-८-८७) १.३० च्या सुमारास अत्यंत गलीतगात्र झालेल्या माझ्या मुलाला त्यांनी ऑ. थि. मध्ये नेले. सारखे माझ्या डोळ्यासमोर असे दिसत होते की तो ऑपरेशन टेबलवर आहे. आजूबाजूला डॉक्टर्स, सिस्टर्स व त्याच्या मस्तकापाशी आपल्या आशीर्वादाचा शुभहस्त कायम त्याच्या मस्तकी ठेऊन शांत मुद्देने बाबा उभे आहेत. ह्यावेळी बाबा आपल्या लीलेचा चमत्कार दाखवतीलच, असा विश्वास मनात होता. त्यामुळे जी गाठ काढण्यास डॉक्टरसुद्धा खुद घाबरत होते, त्यांनी त्याचा ७५ टक्के भाग यशस्वीरित्या बाहेर काढला. निव्वळ साकळलेले रक्तच होते, ट्यूमर नाही. इतक्या मोठ्या ऑपरेशनमध्ये त्याला रक्त

देण्याचीसुद्धा जरुरत लागली नाही. आणि आश्चर्य म्हणजे, संध्याकाळी सातच्या सुमारास त्याला स्ट्रेचवरून बाहेर आणत असतानाच, मला त्याच्या बाजूला उभी असलेली पाहून त्याने डोळे उघडून 'आई' म्हणून हाक मारली. तेव्हा माझ्या डोळ्यांतून घळाघळा अश्रू वाहू लागले. गंमत म्हणजे ऑपरेशन पूर्वी त्याच्या गळ्यात घातलेली साईबाबांची छोटी पुतळी (मानेच्या जागी ऑपरेशन असल्यामुळे दोरी कापलेली) त्याच्या स्ट्रेचरवरच त्याच्या डोक्याजवळच व्यवस्थित ठेवलेली होती. (जी ऑपरेशनच्या गडबडीत कुठेही गहाळ होऊ शकली असती). म्हणजे बाबांनीच त्याला सुखरूप ऑ.थि. बाहेर आणल्याची ती खाही होती. तेथून त्याला ICU मध्ये ताबडतोब नेण्यात आले.

ICU मध्ये अतिशय गंभीर अवस्थेतील, वेगवेगळ्या मोठमोठ्या वैद्यकीय उपकरणांना नळ्याच्या सहाय्याने जोडलेले प्रौढ पेशांट व त्यात माझा हा पावणेसहा वर्षाचा मुलगा एका नाकपुडीत ऑकिसजननची नळी, दुसरीत फिर्डीग पाईप, हाताला सलाईन, युरीन पाईप, छातीवर कार्डियोग्रामच्या तीन पिन्स, डोक्याला मानेच्या बाजूला मोठे बँडेज, जेथे असह्य वेदना अशा अवस्थेत वेळोवेळी दिली जाणारी औषधे आणि इंजेकशन्स वगैरे जे काही त्याने सहन केले, तेव्हा नक्कीच त्याच्या शरीरात बाबांचे वास्तव्य होते. व त्यांनीच त्या छोट्या जीवाला सर्व शांतपणे, अजिबात तकार न करता, न चिडता, न रागावता सहन करण्याची शक्ती दिली, ह्याबाबत दुमत नाही. तो लहान असल्यामुळे मला किंवा त्याच्या वडिलांना कायम त्याच्याजवळ बसण्याची परवानगी ICU च्या स्टाफने दिली. त्यामुळे कायम त्याच्या रूपाळी उदी लावणे, मुखात घालणे, बाबांची पुस्तके वाचणे, त्याला गोष्टी सांगून रेझवणे करीत दिवस घालवू लागले. त्याला जरुर पडेल म्हणून आणलेले प्रचंड प्रशीन बाबांच्या कृपेने परत घेऊन जावे लागले. तेव्हा डॉ. सुद्धा घकीत झाले. शाची सुधारणा तर फारच झापाट्याने होऊ लागली. तो व्यवस्थित शुद्धीवर येऊन बोलू लागला. ७-८ दिवसांनी हळूहळू त्याच्या सर्व नळ्या वगैरे काढून टाकल्या. तो हळूहळू खाऊ पिऊ लागला.

परंतु Pathological Laboratory मधून अजून Biopsy चा रिपोर्ट आला नव्हता. तोपर्यंत डॉ.च्या म्हणण्यानुसार धोका पूर्णपणे टळलेला नव्हता. कारण सर्जनच्या म्हणण्याप्रमाणे तो प्रकार कॅन्सरचाच असण्याची दाट शक्यता होती. परंतु मला खात्री होती की तसे काहीच नसणार आणि खरोखरच ता. १८-८-८७ रोजी त्याचा रिपोर्ट आला, तो पूर्णपणे स्वच्छ आनंद गगनात मावेना. त्याच दिवशी त्याला ICU मधून बाहेर काढून वॉर्डमध्ये नेण्यात आले. तेथील मोकळ्या वातावरणात तो झापाट्याने सुधारू लागला. परंतु डॉ.च्या म्हणण्यानुसार जो ट्यूमरचा २५ टक्के भाग बाहेर काढला नव्हता, तो काढण्यासाठी

रेडिओथिरेपोची जरुरत होती. त्यासाठी त्याला ३० दिवस रोज बॉम्बे हॉस्पिटल येथे घेऊन जावे लागले. तेथेसुद्धा नवल असे की, जेथे खुद हा उपचार देतात तेथे एक मोठी खोली, एक महा प्रचंड गोल फिरणारे मशीन व फक्त पेशांट एकटाच आत. परंतु बाबांची सोबत असल्यामुळे माझा मुलगा कशालाच घाबरणारा नव्हता. पहिल्या दिवशीसुद्धा अजिबात न घाबरता न रडता मोठ्या धिटाईने त्याने हे सोपस्कार घ्यायला सुरुवात केली व तेथील ऑपरेटर्स, डॉक्टर्स व इतर पेशांटसुद्धा आश्चर्यचकीत झाले. आणि बाबांच्या अगाध लीलेमुळे माझ्या डोळ्यांतून मात्र आनंदाश्रू वाहू लागले. कारण तो जर रडला घाबरला असता, एकटा आत गेला नसता तर त्याला सकाळपासून उपाशीपोटी ठेऊन गुंगीचे इंजेवशन देऊन मगच ती ५ मिनिटांची ट्रीटमेंट घावी लागली असती. व नुकत्याच आजारातून निघणाऱ्या मुलाला रोज सकाळी ११ ते १२ पर्यंत उपाशी ठेवणे म्हणजे सुद्धा एक दिव्यच होते. तेव्हा बाबांची लीला अगाध, अगम्य हेच खरे.

हा उपचार चालू असताना दरम्यान (१ महिन्याच्या वास्तव्यानंतर) हरकिसनदास हॉस्पिटलमधून अनंत चतुर्दशीच्या दिवशी डिसचार्ज मिळाला. तेव्हा घरी आल्यावर माझ्या मुलाला झालेला आनंद शब्दात पकडणे कठीण आहे.

असो, यथावकाश ही Radiotherapy ची ट्रीटमेंट सुद्धा पूर्ण झाली व त्याच्यात त्यामुळे खूपच सुधारण झाली आणि ह्या सर्वांना पूर्ण विराम देण्यासाठी दि. ५ ऑक्टोबर रोजी नॅशनल हॉस्पिटलमध्ये Angiogram म्हणून एक अत्याधुनिक चिकित्सा झाली की, ज्यामुळे असे कळून आले की त्याची ती उरलेली गाठसुद्धा पूर्णपणे नाहीशी झाली आहे, ती परत कधीच वाढू शकणार नाही व भविष्यात पुढी कधीही त्याचे दुखणे परत उद्भवणार नाही. त्यामुळे मुलाच्या आजारपणाच्या, सर्व चिंतेच्या, काळजीच्या ह्या काळ्याकुट्ट कालखंडावर पडला.

आता बाबांच्या कृपेने माझा मुलगा पूर्णपणे बरा झालेला आहे, व्यवस्थित खेळतो, बागडतो, शाळेतसुद्धा जातो, अभ्यास करतो. बाबांचा वदहस्त त्याच्या माथी असल्याची इतकी भवकम खात्री झाल्यामुळे मी आता त्याच्या भावी आयुष्याबद्दल अजिबात काळजी करीत नाही. कारण आपली सर्वांचीच काळजी घेण्यास बाबा समर्थ आहेत. त्यांचा हा महिमा वर्णन करण्यास सर्वच ठिकाणी माझे शब्द आणि लेखणी तोकडी पडली आहे. ह्या अनुभवांखेरीज रोजच्या जीवनातसुद्धा इतके लहान-मोठे अनुभव येतात की आता मी जीवनाविषयी पूर्ण आशावादी बनले आहे. बाबांच्या चरणी अभेद्य विश्वास आहे, आणि मनाची जी काही सबूरी आहे, ती तशीच कायम राहो, ही बाबांच्या चरणी प्रार्थना. ह्या सर्व कठीण काळामध्ये ज्या मित्रवगने, नातेवाईकांनी आणि अनंत अनपेक्षित अशा व्यक्तींनीसुद्धा जे अनमोल सहाय्य केले, धीर दिला, त्या सर्वावर बाबांची अखंड कृपा राहो, व आमच्या हातून अन्य दुःखपिडितांची सेवा होवो, हीच बाबांच्या पायाशी नम्र प्रार्थना.

श्री साईची अपरंपार माया

- श्री. अरुण बाळकृष्ण कल्याणकर
वरळी, मुंबई.

श्री साईबाबा यांचा रामनवमी उत्सव श्री. मोहिते बाबा यांच्या कृपा आशीर्वादाने वरळी साई मंदीरामध्ये साजरा होतो. सुप्रसिद्ध श्री पै महाराज यांचे प्रवचन आयोजित केले होते. सद्गुरु महाराज यांनी साई म्हणजे आई व बाबा. साईबाबा म्हणजे आईवडील असा खुलासा आपल्या प्रवचनातून केला व त्याचा प्रत्यय अनुभवास आला.

श्री साईबाबांची भक्ती, उपासना आमच्या घरात लहानपणा पासून होते. आमचे आई-वडील सन १९३८ पासून बाबांच्या सेवेत आहेत.

माझी मुलगी कुमारी पिंकी, ५ वर्ष ही लहानपणापासून आजारी होती. हृदयातील मुख्य नळी अरुंद असल्याने तिला खूप दम लागायचा व शरीर एकदम निळे पडायचे. दिवसातून एक ते दोन वेळा तिला दम (श्वास) जोरात लागायचा. खूप वैद्यकीय चाचण्या केल्या, औषधे केली, पण तिला आराम पडत नसे. दम लागला म्हणजे ती डोळे फिरवायची. घरात रडारड. दवाखान्यात न्यावे तर ऑक्सिसजन शिवाय औषध नाही. अशावेळी बाबांची उदी तोडात टाकली की, थोड्या अंतराने दम कमी व्हायचा. तिला थोडे समजायला लागल्यापासून मी तिला घेऊन बाबांच्या आरतीस गेल्याशिवाय रहात नसे. देवळात तिला दम लागला की, सर्व साईभक्त दिलासा देत व बाबांची करुणा भाकत असे माझे साईबाबा (आईबाबा).

तिला तपासणी उपचारार्थ मी बेतूल (म.प्र.) व वेल्लूर (मद्रास) येथे घेऊन गेलो. शरक्त्रक्रिये शिवाय पर्याय नाही, असे तज्ज्ञ सांगत. तिचे वजन कमीत कमी १० किलो हवे, तर ऑपरेशन होईल, असे सांगत. खर्च अवाढव्य. मी साध्या नोकरीत. तीन मुले. शिवाय गरीबी. पण बाबांचा महिमा फार.

एकदा पिंकीला खूप ताप आला. ताप उतरत नव्हता. औषधांनी काही गुण नाही. सर्व चिन्ताग्रस्त अवरथेत. मी बाबांचा धावा करत बसलो. दम लागत होता. एवढ्यात एक साईभक्त कु. वन्दना मातोडकर ह्या घरी आल्या व त्यांनी स्वतः आपल्या हातांनी बाबांची उदी पिंकीला लावली. मला म्हणाल्या बॉम्बे हॉस्पिटलला घेऊन जा. आता बाम्बे हॉस्पिटल म्हटले तर माझ्या सारख्या गरीब माणसाच्या छातीत धस्स झाले. पूर्वी एकवेळा तपासणी करून आणल होते. तरी बाबांचे नाव घेऊन त्वरित डॉ. चोखाणीसाहेब यांच्या चर्चगेट येथे दवाखान्यात गेलो त्यांनी

तपासणी करून त्वरित अँडमिट करा, असा सल्ला दिला. पिंकीला घेऊन बौम्बे हॉस्पिटल येथे गेलो, तर प्रवेश शुल्क व इतर एक हजार रुपये भरा, असे सांगण्यात आले. पैसे नाहीत. मुलगी डोळे फिरवते. काय करावे? तडक पिंकीला तेथेच आईजवळ ठेवून व्यवस्थेसाठी घरी आलो. येताना बाबांकडे न विसरता गेलो. घरी येतोच, तर माझ्या सहकाऱ्यांनी न मागताच १०००/- रुपये काढून दिले. मोठे आश्चर्य वाटले. लंगोलग पैसे भरले. पिंकीला प्रवेश मिळाला. पुढे खर्चाचे काय? शेजारी लोक सांगत खूप खर्च येतो. शस्त्रक्रिया फार अवघड आहे. हृदय बाहेर काढतात. भीती वाटत होती. माझ्या ऑफिसला कळविले व इतर मित्रांनी खूप सहकाऱ्य देवून रक्कम जमा झाली. शस्त्रक्रिया होण्याआधी कॅथेट्रॉइप करण्यात येते. नलिकेद्वारे हृदय पाहण्यात येते. सदर छोटी शस्त्रक्रिया सकाळी झाली. ऑपरेशन थिएटर मध्ये पिंकी बेशुद्ध पडली. सर्व डॉक्टर घाबरले. अनेक यंत्रे-ऑपरेशन चालू होते. बाबांच्या रुपात डॉ. चोखाणीसाहेब मदत करत होते. दिवसभर पिंकी कोमात होती. जशी जशी रात्र होऊ लागली, तब्येत जास्त खालवत चालली. ठिक रात्रौ ११.०० वाजता सर्व आटोपते आले. पिंकीला आय सी सी रुममध्ये ठेवले होते. डॉक्टर सोमध्या धीर देत होते. एवढ्यात डॉ. महेशकुमार यांनी मला औषध आणावयास पाठविले. मी रॉयलमध्ये औषध आणावयास गेलो, तोच मागे वॉर्डबॉय धावत आला व म्हणाला, आता औषधाची गरज नाही, तुम्ही वर चला. मी रडंत रडत वर जाण्यास निघालो, तर डॉक्टर खाली येत होते. मला पाहून ते काही तरी बोलले पण मला काही सुचत नव्हते. पत्नी रडत होती. मी तडक आय सी सी रुममध्ये गेलो. नर्सने जावू दिले. तर पिंकीचा चेहरा पांढरा पडला होता. नाका-तोडात नव्या लावलेत्या होत्या. मान एकीकडे वळली होती. मला बाबांच दिसत होते. मी नर्सला विनंती केली. तिने नव्यी काढली. मी खिशातील उदी काढून व बाबांचे नाव घेऊन तिच्या सर्वांगाला लावली व तोडात टाकली. बाहेर पत्नी छाती बडवत होती. धीर देणारा बाबांशिवाय कोणी नव्हता. पण चमत्कार झाला. रात्रौ १२.०५ मि.ला पिंकी थोडी हलली. पुन्हा डॉक्टर मंडळीची धावपळ झाली. मोठे तज्ज आले. सकाळी ५ वाजता पिंकीची हृदयक्रिया पूर्ववत झाली. सर्वांना खूप आश्चर्य वाटले. विश्वास बसत नव्हता. दुसऱ्या दिवशी पिंकीच्या हृदयावर सकाळी शस्त्रक्रिया झाली. रक्त त्या गुपचे मिळत नव्हते. साईभक्त श्री. प्रदीप घोगे व श्री. सदाशिव धरणे साहेब यांचे सहकारी येवून बिना मोबदला त्या गुपचे रक्त देऊन गेले. पुढे पिंकी एवढ्या मोठ्या शस्त्रक्रियेतून सहिसलामत सुखरुप घरी आली. आणताना प्रथम तिला बाबांकडे नेले व मग घरी आणले. सर्व साईभक्त माझ्या साईबाबांचा जयजयकर करू लागले. धन्य साईबाबा व धन्य ती उदी, पुनर्जन्म देणारी. बाबा सांगत तो श्रद्धा आणि सबुरी हा संदेश खरा ठरला. बौम्बे हॉस्पिटल सारख्या ठिकाणी शस्त्रक्रिया होऊन एक नवा पैसा देखील स्वतःचा खर्च झाला नाही. केवढी बाबांची कृपा!

श्रद्धेचे फळ

— सौ. रजनीदेवी घर्वे
महाड, रायगड.

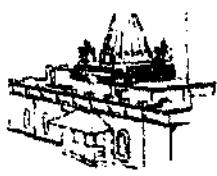
‘जो जो ठेवी बाबांवरी श्रद्धा
सफल होतील त्याच्या मनोकामदा।

अठठावीस वर्षांपूर्वीची ही गोष्ट. बाबांनी आम्हाला आपल्या पायाशी करसे ओढून घेतले आणि साई भक्तीच्या मार्गाला लाविले, त्याची त्या बाबांची ही कथा. माझे पती टायफॉईडने फार आजारी होते. अठठावीस वर्षांपूर्वी महाडसारख्या खेडेगावात फारसे उपचारही होत नव्हते. तरीही तिथल्या एका डॉक्टरांचे औषध चालू होतेच. पण ताप काही उत्तरत नव्हता. तसे डॉ. चितळे हे अनुभवी, वयोवृद्ध आणि निष्णांत होते. अगदी शर्थीचे प्रयत्न करूनही त्यांच्या हाताला गुण येत नव्हता. त्यामुळे डॉक्टरांनीही आशा सोडली. सतत पंधरा दिवसांच्या तापाने त्यांची प्रकृती संपूर्ण ढासळून गेली. मी खूप घाबरले, पण करणार तरी काय? शेवटी डॉक्टरांच्या सल्ल्याने आम्ही दुसऱ्या डॉक्टरांशी संपर्क साधण्याचा विचार केला. सारा भरवसा परमेश्वरावर ठेवला. आता काही करणे आमच्या हातात राहिले नव्हते.

“योगायोगच माणसाचे जीवन घडवित असतात. माझे थोरले बंधू श्री. शांताराम जाधव हे त्यावेळी नुकतेच श्रीसाईबाबांचे शिर्डीला जाऊन आले होते. त्यांना ह्यांच्या आजारासंबंधी समजताच ते श्रीसाईची प्रतिमा, प्रसाद व उदी घेऊन लगेच घरी आले. त्यातील थोडी उदी त्यांनी माझ्या पतीच्या मस्तकी लावण्यास सांगून, थोडी पाण्यातून घ्यायलाही दिली. मी उदीची पुडी त्यांच्या उशाला ठेवली. त्यांनी बाबांचा प्रसाद खावा, अशी माझी इच्छा होती. पण ते काहीही खाण्याच्या परिस्थितीत नव्हते. बाबांची प्रतिमा मात्र झोपल्या झोपल्या त्यांना दिसेल आणि बाबांना ते दिसतील. अशी समोर ठेवली. संपूर्ण शरणागत होऊन मी बाबांना हात जोडून म्हटले, “बाबा, आता मला तुमच्याशिवाय कोणाचाच आधार नाही. आपल्या ह्या लेकीचं कुंकू तुम्हीच अखंड ठेवा. सर्वस्व तुमच्याच हातात आहे.”

मी पुन्हा पुन्हा बाबांना हात जोडीत होते. कारण आता आमच्या हातात काहीच नव्हते. सारा विश्वास आता बाबांवर. घरातील सर्वच जण निराश झाले होते. यशाची आशा मावळली तरी माझी बाबांवरील श्रद्धा अजिबात ढळली नव्हती. आता भले बुरे जे काही करतील ते फक्त बाबा!

“श्रद्धेचे जे फळ देईल सुकाळ
प्रेम सुख मिळे अवघा काळ.

माझं माहेर म्हणजे बाबांचे घर. तिथे रोजच बाबांचा जप-जाप्य, पूजा-अर्चा, प्रार्थना, आरती चालू असते. जणू बाबांचं शिर्डी संस्थान. सर्वच जण साईपायी रमलेले. बाबांना तरी आपल्या माहेरवाशिणीचे दुःख बघवेल काय? माझ्या एका सौभाग्यासाठी माहेरचे असंख्य हात बाबांना जोडले गेले. सारं पुण्य, सारी सेवा पणाला लावली गेली.

त्याच दिवशी तापाच्या ग्लानीत असताना ह्यांना आपल्या सर्वांगावर उदी धुपाचा अधूनमधून शिडकावा केल्याचा भास होऊ लागला. उदी-धुपाच्या सुगंधाने मन प्रसन्न होऊ लागले. आणि त्या सुगंधाने शरीरात एक प्रकारची अनामिक शक्ती संचारू लागल्याचा भास होऊ लागला.

त्यांनी लगेच मला व माझ्या सासू-सासन्यांना घडत असलेली घटना सांगितली. म्हणाले, “बाबांच्या कृपेने माझा ताप रात्रीत नक्कीच उतरेल. श्री बाबांचा वरदहस्त माझ्यावर असून मला सारखी उदी अत्तराचा सुगंध येत आहे. त्यामुळे मला अतिशय प्रसन्न वाटत आहे. तुम्ही आता मुळीच भिऊ नका. माझी केस डॉक्टर साईबाबांच्या हाती मी सोपवली आहे. असा धन्वंतरी असता भिण्याचे काय कारण?”

त्याचक्षणी माझ्या सासूसासन्यांनी बाबांना नवस केला की, ह्यांचा ताप उतरला, तर तुझ्या समाधीच्या दर्शनास पाठवीन.

आणि योगायोग म्हणजे बाबांच्या कृपेने रात्री बारानंतर ह्यांचा ताप आपोआप उतरला, अगदी घाम वगैरे न येता. आम्हाला समजले सुद्धा नाही. डॉक्टर तर दुसन्या दिवशी चकितच झाले. त्यांना काय ठावे, माझ डॉक्टर तिकडे शिर्डीत बसून काय काय करतोय ते. बाबांची लीलाच अगाध. बाबांच्या प्रेमाने मी अगदी भारावून गेले.

थोड्याच दिवसात हे पूर्ण बरे झाल्यावर आम्ही शिर्डीला जाऊन बाबांचे आणि समाधीचे दर्शन घेतले. त्यावेळी बाबांच्या अकरा वचनांची मला पूर्ण प्रचिती आली. पुन्हा पुन्हा ती अक्षरे माझ्या मनात घोळू लागली —

माझ्या समाधीची पायरी चढेल
दुःख हे हरेल सर्व त्याचे।

ही तर श्री साईची कृपा

— सौ. अंजली सुरेश पाटेकर
मांहिम, मुंबई.

शरण मज आला आणि वाया गेला ।

दाखवा दाखवा ऐसा कोणी ॥

माझे परमपूज्य वडील हे श्री साईचे भक्त होते. त्यांना आयुष्यात बाबांनी अनेक अनुभव दाखविले. अनेक आपत्तीना तोड देत अखेर त्यांना यशाचे शिखरही

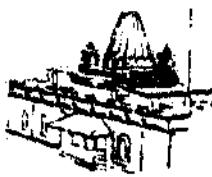
दाखविले. त्यांना आपल्या जीवनात अनेक यातना, त्रास भोगावा लागला. परंतु ते साईचे परम भक्त असल्यामुळे व त्यांनी आपल्या ठिकाणी लोभ, मोह, मत्सर, द्वेष, अहंकार यांना कधीच थारा न दिल्यामुळे साईकृपेने त्यांना जीवनात यशस्वी होता आले.

ते प्रत्येक शुभकार्य करण्यापूर्वी बाबांचा आशीर्वाद घेऊन येत. साईलीला मासिक वाचण्याचा योग मला त्यांच्याचमुळे आला.

घरात वडील साईभक्त ह्यामुळे नकळत माझ्या अंगी भक्ती ही बाणली गेली होती. परंतु ३१ ऑक्टोबर १९८७ रोजी त्यांचे दुःखद निधन झाले. ते दुःख आमच्या आयुष्यातील पहिले दुःख. शब्दात सांगणे कठीणच. आमच्या घरात न भरून येणारी हानी होती ती.

वडिलांच्या स्मृतीप्रित्यर्थ मी ही साईलीला मासिकाची वर्गणी भरून सभासद झाले. त्यानिमित्त मी दादर येथील साईनिकेतन मध्ये गेले होते. त्या ठिकाणी गेल्या गेल्याच माझे मन प्रफुल्लीत झाले. नकळत माझ्या डोळ्यात अश्रू दाढून आले. त्या दिवशी माझे मन साईमय झाले होते. त्याच आनंदात मी घरी आले. येताना मनाशी निश्चय केला, यापुढे दर गुरुवारी बाबांच्या फोटोला हार घालून बाबांची पूजा करायची.

दुसरा गुरुवार आला. महिना अखेर होता! माझ्या मुलांच्या स्कॉलरशिपच्या परिक्षेचे रु. १०० शाळेत भरावयाचे होते. मुलगा सारखा पैसे भरण्यासाठी पाठी लागला होता. मी त्याला म्हटले, मी तुझ्यां बाईंना प्रत्यक्ष भेटून सांगेन, असे बोलून मी त्याची कशीबशी समजूत काढली व त्याला शाळेत पाठवून दिले. माझ्या डोळ्यांपुढे मोठा प्रश्नच होता. त्यातच बाबांच्या फोटोला हार घालण्यासाठी देखील पैसे नव्हते. काय करायचे ते सूचत नव्हते. माझे लक्ष अचानक रद्दीपेपरकडे गेले. त्यादिवशी रद्दीपेपर विकून बाबांच्या फोटोला हार घातला. मनःपूर्वक बाबांची पूजा केली. बाबांना हात जोडून विनवणी केली की, बाबा मी इतका नेटनेटका संसार करूनसुद्धा माझ्या संसारात इतकी विवंचना, तुटवडा का? तुम्हीच आमचे रक्षणकर्ते आहात. तुम्हीच यातून मार्ग काढा, असे हात जोडून बाबांना सांगितले. त्या दिवशी संध्याकाळी माझे पती कामावरून घरी आले नाहीत. म्हणून मी चौकशी केली तर कळले की त्यांना संध्याकाळी देखील ड्युटी आहे. ते सरकारी ऑफिसमध्ये स्टाफ कार ड्रायव्हर आहेत. रात्री ते उशिरा घरी आले म्हणून सकाळी ते उठल्यावर मी त्यांना सांगितले की, आजतरी मुलाच्या स्कॉलरशिपच्या परिक्षेचे पैसे भरायला पाहिजे. आणि काय आश्चर्य! रात्री ह्यांनी उशिरापर्यंत परदेशी पाहुण्यासाठी ड्युटी केली होती. त्यांनी ह्यांना जाताना ३०० रुपये बक्षिसादाखल दिले होते. बाबांना आदल्या दिवशीच मनापासून श्रद्धेने मारलेली हाक बाबांनी ऐकलेली होती. जणू तो परदेशी पाहुणा बाबांच्याच रूपाने आला व भक्ताला संकटात पाहून मदत करून गेला. मला फार आनंद झाला. दुसऱ्याच दिवशी मी शाळेत पैसे भरून बाजारात

गेले व बाजारातून किरकोळ खरेदी करून घरी आले. पैशांचे पाकिट स्वयंपाकघरा मधील फळीवर ठेवले. संध्याकाळी माझा मुलगा अमित हा शाळेतून आत्यावर पैसे मागू लागला. मी त्याला म्हटले, स्वयंपाकघरातील फळीवर पैशाचे पाकिट आहे, त्यातून घे. तो सांगत आला, आई पैशाचे पाकिट तेथे दिसत नाही. मला देखील आश्चर्य वाटले. कारण दिवसभर घरात तर कोणीच आले नव्हते. शिवाय पैशाचे पाकिट स्वयंपाकघरात ठेवायची माझी जागा ठराविकच आहे. मी तेथे शोधले, आजुबाजूला शोधले, पण पैशांचे पाकिट कुठेच दिसत नव्हते. मी बाबांचे स्मरण केले. नकळत माझे हात बाबांच्या फोटोपुढे जोडले गेले. मी म्हटले, बाबा, तुम्हीच माझे पाकिट शोधून द्या. मुलाने शंका काढली, आई कावळा पाकिट घेऊन गेला असेल तर! मी पण भोळेपणाने स्वयंपाकघरातील खिडकीतून खाली बघू लागले. मुलाला म्हटले, बघ खाली जावून. तो खाली गेला बघायला. मी मनातून बाबांचा धावा करीत होते. मुलगा लगेच धावत धावत वर आला, तो काय आश्चर्य! त्याच्या हातात पाकिट पैसेसहित जंसेच्या तसे होते. खाली १५/२० मुले फुटबॉल खेळत होती, तरी देखील ते कोणाला दिसले नाही. हीच बाबांची किमया, अशा माझ्या बाबांना कोटी कोटी प्रणाम!

अशीच बाबांची कृपा माझ्या कुटुंबावर व सर्व साईभक्तावर राहो, हीच साईचरणी प्रार्थना.

श्री बाबांच्या उदीचा चमत्कार

— श्री. संजय पुंडलिक कुंभार
शाहू उद्यान रोड, कोल्हापूर.

ऑगस्ट महिना जसा जवळ आला, तसा आम्हा सर्वांना आनंद वाढू लागला. केव्हा एकदा गणेश चतुर्थी येईल, असे आम्हाला वाढू लागले होते. कोल्हापूर म्हटले की, गणेश चतुर्थी फारच मोठी असायची, हे तर मला माहीतच होते. पण तरी सुद्धा या गणेश चतुर्थीस मला एक आगळाच आनंद वाढू लागला होता.

२२ ऑगस्ट रोजी गणेश चतुर्थी होती. ते साल मला काही आठवत नाही. पण तो दिवस उजाडला. आम्ही कुंभार म्हटले की, गणपती खरेदी करण्यासाठी आमच्या घरीही लोकांची गर्दी होऊ लागली होती. गर्दी जास्तच वाढत चालली होती. आम्ही जसजसे गणपती गिन्हाईकांसमोर ठेवत असू, तसे ते लवकर खरेदी केले जात होते. त्यामुळे तो एक वेगळाच आनंद वाटत होता. त्या आनंदातच आम्हीही आमच्या घरी गणपतीची पूजा-अर्चा करण्यात मग्न झालो होतो. घर कसे सर्व देवांनी भरून गेले आहे, असेच वाटत होते.

गणपती बसल्यानंतर २६ तारखेला गौरीपूजन होते. गौरीपूजन म्हटले की, माझ्या आईची धावपळ सुरुच होते. गौरीसाठी छान साडी, दाग-दागिने यांची सर्व तयारी तिने केली होती. २६ तारखेचा तो गौरीपूजनाचा दिवस उजाडला. कोल्हापूरमध्ये गौरी घरी आणावयाची असेल त्या दिवशी सकाळी रित्रिया, लहान मुली अगदी आनंदाने त्या गौरी घेवून वाजत गाजत पंचगंगा नदीकाठी जाऊन त्यांची पूजा—अर्चा करून परत ती गौरी वाजत गाजत घरी आणतात. माझ्या ताईने गौरी आणली होती. माझी आई आणि ताई गौरी पूजन करण्यात मग्न होत्या. घरातील इतर मंडळी बाजूलाच बसलेली होती. मी गणपतीसमोर सजावट करत होतो. आईने गौरीला साडी नेसवली, कपाळाला उठावदार असे हळद कुंकू लावले होते. गळ्यामध्ये दागिने व पायामध्ये जोडवी घातली होती. त्यामुळे गौरी फारच छान दिसू लागली होती. त्या नादात असतानाच आई एकदम बसल्या जागीच खाली पडली. मी तिळा सावरत असताना सर्वांनीच तिच्याभोवती गर्दी केली. त्यातच आईचे हात, पाय सर्व ताठले होते. ती डोळे पांढरे करून पडली होती. काय करावे, हेच आम्हाला सुचेना. सर्वांना रङ्ग आवरत नव्हते. डॉक्टरांना बोलावण्याच्या घाईतच घडील होते. त्याच वेळी मला बाबांनी बुद्धी दिली. मी देव्हान्याजवळ जाऊन बाबांचा धावा करू लागलो व बाबांना विनवू लागलो, “बाबा, आता तुम्हीच आईला वाचवा” मी उदी घेऊन ती आईच्या सर्वांगाला लावली. प्रसाद म्हणून थोडीशी उदी तिच्या तोंडात घातली. जणू काही माझी हाक बाबांनी ऐकलीच होती. आई थोडी हालचाल करू लागली. इकडे तिकडे पाहू लागली आणि थोड्या वेळाने ती बोलूही लागली. त्यामुळे आम्हा सर्वांची भीती नाहीशी झाली. आईने व ताईनेच नंतर गौरी पूजन केले. आम्ही सर्वजण काहीही झाले तरी बाबांचाच धावा करतो व औषध म्हणून आम्ही बाबांची उदीच लावतो. घरातील अगदी सर्वजण बाबांची भवती १९७९ सालापासून करत आहोत.

माझी काळजी साई तुला

— श्री. रमाकांत नारायण वेगुर्लेकर
ताडदेव रोड, मुंबई.

गेल्या वर्षी गणपतीसाठी मी सावंतवाडीला गेलो होतो गणपती नंतर मी उसप गावी जाण्याचे ठरविले. सावंतवाडीहून उसपसाठी १०॥ वाजता गाडी होती. परंतु १०॥ वाजता गेल्यास संध्याकाळी लवकर परतणे शक्य नव्हते. तेव्हा कोणी सुचविले की, दोडामार्गपर्यंत जा. तेथून दुसरी एखादी ऐस. टी., टेम्पो किंवा दुसरे एखादे वाहन मिळेल. त्याप्रसाणे मी सकाळी ८ वाजताच्या बसने दोडामार्गला आलो. तेथून एका

टेम्पोने भेडशीला आलो. रस्त्यावरील एका झोपडीवजा हॉटेलात चहा घेतला. पावसाला सुरुवात झाली होती. अर्धा तास झाला तरी बस नाही किंवा दुसरे वाहन नाही. तोपर्यंत पाऊस थांबला होता. हॉटेलवाला म्हणाला की, साहेब अध्या तासात तुम्ही उसपला पोहचाल. म्हणून मी पायी निघालो. पण प्रत्यक्षात उसपला पोहोचेपर्यंत १।।-२ तास लागले. सुमारे ५ कि.मी. अंतर पायी तुडवले. गावातील बंधु-भगिनीना भेटून परत निघालो. १०।। ची सकाळची बस आली नव्हती. पुन्हा पायी निघालो. थोड्या वेळाने जोरदार पाऊसाला सुरुवात झाली. ५ कि.मी. अंतर तुडवीत कसाबसा भेडशीला पोहचलो. हॉटेलात चहा घेतला. पुन्हा एक तास प्रतीक्षा केली तरी बस नाही, ट्रक, टेम्पो काही नाही. पावसात भिजून शरीर आंबून गेलं होतं. एकट्याने प्रवास करून मनाने पण थकलो होतो. एवढ्यात एक ट्रक आला. ड्रायव्हर ट्रक बिघडला आहे, असे बजावून सांगत असताना देखील ट्रकमध्ये बसलो. परंतु ट्रकने थोडे अंतर काटले आणि तो बंद पडला. पाठोपाठ एक बस आली. बसमधून दोडामार्गला आलो. या सगळ्या दगदगीनं डोकं दुखू लागलं. एका दुकानावर सोडा घेतला. संध्याकाळचे सहा-सव्वासहा वाजले होते. दुकानदाराकडे सहज चौकशी केली. तर त्याच्याकडून कळलं की, आठच्यापुढे सावंतवाडीकरिता गाडी येईल. मी हादरलोच. बससाठी पुन्हा २ तास वाट पाहण्याची मानसिक व शारीरिक क्षमता उरलीच नव्हती. तसेच २ तास बससाठी उभे राहून बसावयास जागा मिळणे देखील कठीण होते. माझ्या मनाची चलबिचल त्या दुकानदाराने ओळखली. त्याने मला सल्ला दिला की, तुम्ही ट्रकने जा. आता मात्र मी साईबाबांना कळवळून साद घातली. बाबांची मी मनोमन प्रार्थना केली की, बाबा मी पार थकलो आहे. कृपा करून लवकर एखादा ट्रक येऊ दे आणि बसच्या रांगेत उभा राहिलो. दहा मिनिटांतच एक ट्रक आला. मी हात दाखविला. पण ट्रक पुढे गेला. मी पुन्हा बसच्या रांगेत जाण्यासाठी मागे फिरलो. इतक्यात ट्रक थांबला. त्यातील एक उतारु माझ्याच दिशेनं आला व म्हणाला की, सावंतवाडीस जावयाचे असल्यास ट्रकमध्ये जागा आहे. मी आनंदाने धावत जाऊन ट्रकमध्ये बसलो. आता मला काळजी पडली की, ट्रकवाला आपल्याकडून अवाजवी पैसे घेणार नाही ना? पुन्हा बाबांची मनोमन प्रार्थना केली, कारण तोपर्यंत मी ट्रकने कधीच प्रवास केला नव्हता. बाबांच्या कृपेने त्याने वाजवी भाडे घेतले. प्रवास सुखरूप पार पडला. मी बाबांना मनोमन कोटी कोटी प्रणाम केले. घरी येऊन गरम पाण्याने आंघोळ केली, जेवण केले व बाबांचे स्मरण करत झोपी गेलो.

त्यानंतर तीन-चार दिवसांनी मी माझ्या सासरी - कारवारला - जाण्यास निघालो. मांडवी नदीवरील ब्रिज पडल्यामुळे प्रथम मला गोव्यास जावयाचे होते. मी गोव्याच्या गाडीत बसलो. गाडी दोडा-मार्गला आली. बस कंडक्टरने सांगितले की, गाडी लगेच निघणार. तरी, कृपया ज्यांना दोडामार्गलाच उतरावयाचे असेल त्यांनीच बसमधून खाली उतरावे. इतरांनी बसमध्येच बसून रहावे, असे सांगून कण्डक्टर व ड्रायव्हर खाली उतरले. मला वाटले की, हे दोघे चहा घेऊन येणार तेवढ्यात आपण